

Bijlage 3

Advies Stad & Co Programmalijn 2 en 3

3a Materialenbak Centrumvisie Uden
3b Advies programmalijn 2: De Markt
3c Advies programmalijn 3: Het centrum
3d Proces participatietraject Team Uden Centrum
3e Q&A: reacties TUC op eerste concept 3b en 3c
en antwoorden Stad & Co

Bijlage 3a

Materialenbak Centrumvisie Uden

Vastgesteld door college B&W
juni 2020

Inleiding

Aanleiding en context

Het participatietraject, dat in aanloop naar het vaststellen van de strategische uitgangspunten voor de centrumvisie is doorlopen, heeft een schat aan waardevolle informatie opgeleverd. Concrete ideeën, nieuwe denkrichtingen, logische oplossingen en creatieve invullingen die niet verloren mogen gaan en daarom zijn gebundeld in deze 'materialenbak'.

Proces

Het participatietraject besloeg tien (werk)sessies en een afsluitende enquête. De resultaten van deze sessies en enquête zijn geanalyseerd en gebundeld. Hierbij is een selectie gemaakt van de ideeën die vaak voorkomen, origineel zijn of goed te combineren met andere ideeën of ambities. Op basis van deze selectie zijn per strategisch uitgangspunt relevante thema's bepaald. Voor strategisch uitgangspunt 'toegankelijk centrum' zijn dat bijvoorbeeld de thema's 'autovrij', 'parkeren' en 'route' geworden. In deze materialenbak zijn per thema de geselecteerde ideeën terug te vinden, aangevuld met mogelijke uitdagingen en kansen.

Doel

De materialenbak zal dienen als hulpmiddel voor het maken van een verdiepingsslag richting centrumvisie, waarbij bekeken wordt of de ideeën en inzichten kunnen worden toegepast op specifieke locaties en opgaven in het centrum.

Leeswijzer

De ideeën zijn per strategisch uitgangspunt en vervolgens per onderliggend thema gebundeld. Steeds voorafgaand aan de kaarten met ideeën, wordt op één pagina een overzicht gegeven van het doel van het desbetreffende strategische uitgangspunt, openstaande vragen en bijkomende dilemma's. Navolgend zijn deze uitgangspunten en thema's weergegeven.

Levendig & beleving: bewegen – cultuur – evenementen – ontmoeten

Economisch vitaal: aanbod – leegstand – samen

Groen: duurzaam – groen – technologie

Toegankelijk: autovrij – parkeren – route

Herkenbaar & onderscheidend: lokaal – inrichting – promotie – sfeer

Colofon

Auteur: Stad & Co

Opdrachtgever: Gemeente Uden

Vastgesteld door college B&W
juni 2020

LEVENDIG CENTRUM & BELEVING

WAAROM OOK ALWEER?

Meer loop naar het centrum, meer 'bedrijvigheid' waar mensen gewoon naar kunnen kijken zonder actief deel te nemen. Vergroten sociale veiligheid gedurende alle uren van de dag. Meer doelgroepen bedienen, niet alleen voor het uitgavepatroon bij de winkels en horeca maar ook om elkaar te ontmoeten waardoor de sociale cohesie wordt versterkt. Regio functie versterken, inkomenspositie MKB versterken (armoede onder MKB voorkomen). Versterkt totaal van Uden m.b.t. toerisme en recreatie.

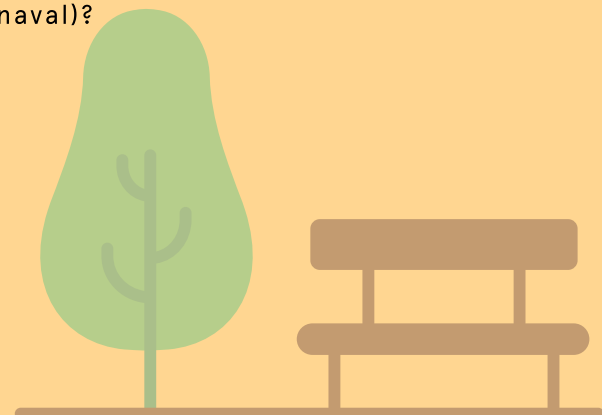
NOG UIT TE ZOEKEN

- Welke functies voor welke doelgroepen zouden moeten worden toegevoegd in het centrum (of juist verwijderd)? En welke (ruimtelijke) randvoorwaarden zijn hieraan verbonden?
- Wat zijn kansrijke publiekstrekkingen?
- Welke evenementen e/o activiteiten sluiten aan op welke doelgroepen, waar zitten dan nog 'gaten' in het aanbod?
- Welk woningaanbod is een meerwaarde voor het centrum?
- Welke beeldkwaliteit streven we na in het centrum, zowel openbaar gebied als gevels van panden?
- Welke verbindingen zijn mogelijk tussen het centrum en evenementen, activiteiten en voorzieningen buiten het centrum?
- Kunnen we werken met arrangementen?
- Wie bezoeken ons centrum, wat geven ze waar uit en welke motivatie hebben ze voor een bezoek?
- Hoe verbinden we on- en offline aanbod, smart city-mogelijkheden, online zichtbaarheid Udense centrumondernemers? Gratis wifi om jongeren te trekken?
- Hoe kunnen we belevingsroutes in het centrum maken, zoals kunst of historie?

DILEMMA'S

- Hoe bewaren het evenwicht tussen levendigheid en leefbaarheid?
- Hoe voorkomen we het ontstaan van lege plekken waar niets gebeurt? Stel dat het parkeren van de Markt (deels) verdwijnt, hoe voorkomen we dan een "doods" plein?
- Hoe bewaren we het evenwicht tussen wonen en een bruisend centrum? Ouderen wonen graag in het centrum vanwege de nabijheid van voorzieningen, maar hoe vertaalt zich dat naar bijv. geluidsnormen van evenementen en openingstijden?
- Hoe bewaren we het evenwicht tussen wonen en parkeerdruk, met name in het weekend wanneer het centrum de meeste bezoekers heeft en de bewoners meer thuis zijn?
- Hoe zorgen we ervoor dat verblijfs-elementen (zoals speelplekken, zitplekken) geen ruimtelijke belemmering vormen voor evenementen, activiteiten en toegankelijkheid (zoals de warenmarkt, Uden on Ice, kermis, carnaval)?

Bron: kernteam centrumvisie gemeente Uden

BEWEGEN

Ambitie

Beweging en spel in het centrum

Speerpunten

Beweging, ontmoeting, verbinding, gezondheid, jeugd en ouderen

Hoe

Activiteiten die spel en sport stimuleren, multifunctionele ontmoetingsplekken

Waar

Pleinen en routes

Wordt gecombineerd met

Water, groen, autovrij, route

Sporten en beweging moeten juist UIT het centrum. Als het centrum aantrekkelijk is lopen de mensen vanzelf meer. - bewoner via enquête

IDEEËN

TIJDELIJK AANWEZIGE ACTIVITEITEN

Organiseer activiteiten die tijdelijk aanwezig zijn in het centrum zoals sportdemonstraties en -activiteiten

Bron: bewoner via enquête

WATER VOOR JEUGD IN BEWEGING

Zet spuitend water in om gezinnen te trekken ; ook een fijn zicht vanaf terrassen

Bron: bewoner via enquête

BEWEGING GESTIMULEERD DOOR MOBILITEITSPLAN

Ontmoedig de auto, dan wordt er vanzelf meer gefietst en gelopen

Bron: bewoner via enquête

AANTREKKELIJKE BEWEEGRROUTE

Maak loop- en fietsroutes aantrekkelijk.

Bijvoorbeeld met groen en kunst

Bron: enquête en sessies

SPEL VOOR OUDEREN IN BEWEGING

Zet flexibele ruimte in om ouderen aan het spelen te krijgen, zoals jeu de boules

Bron: bewoner via enquête

UITDAGINGEN

- Sport hoort niet thuis in het centrum maar in het sportpak
- Bepaalde ruimte beschikbaar in centrum

KANSEN

- Beweging kan op verschillende manieren gestimuleerd worden: routes, autovrij, spelelementen, water, groen
- Beweging kan tijdelijk of kleinschalig gerealiseerd worden: pop-up sport- en spelelementen, demonstraties, activiteiten

CULTUUR

Ambitie

Kunst en cultuur beleefbaar in het centrum

Speerpunten

Historie zichtbaar, creatieve ondernemers, ruimte voor expositie

Hoe

Ruimte en aandacht voor kunst en cultuur(historie) in het centrum

Waar

Pleinen, muren, leegstand, monumenten

Wordt gecombineerd met

Lokaal, leegstand, sfeer, promotie, inrichting

Maak plekken in het centrum waar kunstenaars, artiesten kunnen laten zien wie ze zijn en wat ze kunnen, tevens geeft dit sfeer. Ook bedrijven kunnen zich hier presenteren. - bewoner via enquête

IDEEËN

KUNSTPROJECTEN RECYCLING

Educatief, bewustwording, identiteit met afvalprojecten

Bron: bewoner via enquête

SAMENWERKING CULTURELE VERENIGINGEN

Bron: bewoner via enquête

ROTONDES VOORZIEN VAN LOKALE KUNST

Bron: sessies en enquête

RELIGIEUZE KUNST IN DE SPOTLIGHT

Bron: bewoner via enquête

EERBETOON

Foto's van bekende Udenaren in Passages

Bron: straatpraatsessie

START-UPS IN PASSAGES

Passages voor start-ups met lagere huur.

Gevuld met creatief, afwijkend winkelaanbod, meer dan alleen een doorgang

Bron: straatpraatsessie

UITDAGINGEN

- Huidige cultuurniveau laag
- Geen bekendheid op dit vlak
- Creatieve broedplaatsen in het centrum ontbreken

KANSEN

- Samenwerking met culturele verenigingen en lokale creatievelingen
- Veel winst te boeken met faciliteren culturele sector
- Promotie Uden door historie en identiteit uit te lichten
- Het tijdelijk opvullen van leegstand

EVENEMENTEN

Ambitie

Een levendig centrum waar genoeg te doen is

Speerpunten

Passende activiteiten, samenwerking, vermaak, sfeer en beleving

Hoe

Activiteiten afgestemd op doelgroep, samenwerking ondernemers, aansluiting DNA

Waar

Gehele centrumgebied

Wordt gecombineerd met

Vitaal centrum, samenwerking, sfeer en beleving

”

De Markt is het kloppend hart! De reputatie van het centrum moet verbeterd worden. Iederéén zou moeten denken: Uden is de place to be! - ondernemer via enquête

IDEËN

ORGANISEER ACTIVITEITEN VOOR OUDEREN

Bron: enquête

ORGANISEER DIVERSE EVENEMENTEN PASSEND BIJ BEVOLKING, THEMA EN IDENTITEIT.

Focus op thematisering, doelgroepen en aansluiting op marketingstrategie

Bron: werksessie algemeen

FACILITEER CULTUUR

Voorbeeld: open podium voor spontane optredens

Bron: bewoner via enquête

STEL ONTMOETING EN VERMAAK CENTRAAL

Focus hierbij op het DNA van Uden en op jeugd en ouderen

Bron: straatpraatsessie

UITDAGINGEN

- Het behouden en stimuleren van activiteiten en evenementen t.b.v. het stimuleren van de lokale economie
- Het behouden van de balans tussen leefbaarheid en levendigheid

KANSEN

- Winkeland publiek betrekken bij ondernemers middels activiteiten en evenementen
- Samenwerking partijen versterken in het centrum rondom activiteiten/evenementen

ONTMOETEN

Ambitie

Een centrum dat ontmoetingen faciliteert en stimuleert

Speerpunten

Place to be, place to need, sociale cohesie, sfeer, gezelligheid

Hoe

Autoluw, functiemenging, openbare plekken ingericht voor verblijf

Waar

Routes en pleinen

Wordt gecombineerd met

Route, inrichting, autovrij, groen en water

*In het centrum zijn vooral ontmoetingsplekken van belang (ook kunst, cultuur, sport, recreatie en zorg) vallen hier onder.
- vastgoedeigenaar via enquête*

IDEEËN

OPENBARE VOORZIENINGEN GERICHT OP ONTMOETEN

Waterpartij, spel, wandelpaden, groen, picknicktafels, kiosk

Bron: enquête en sessies

MULTIFUNCTIONELE INVULLING PLEINEN

Functies worden op verschillende momenten door verschillende mensen gebruikt, meer onverwachte ontmoetingen

Bron: enquête en onderzoek studenten

AANDACHT VOOR EENZAAMHEID OUDEREN

Openbare zitplekken, openbare toiletvoorzieningen, laagdrempelige routes, spel, activiteiten

Bron: enquête en sessies

CHILLZONE

Plek waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten

Bron: straatpraatsessie

WATER ALS ONTMOETINGSPLEK

Sputtend water, voor verkoeling, spelen kinderen, sfeer, beleving, ontmoetingen gezinnen

Bron: bewoner via enquête

UITDAGINGEN

- Centrum nu niet ingericht voor ontmoeten, hangt samen met mobiliteit en functionaliteit pleinen
- Veiligheid, toezicht, samenscholing

KANSEN

- Sociale veiligheid, 'eyes on the street'
- Verkeer- en parkeerbeleid afstemmen op faciliteren ontmoetingen, meer lopen en fietsen leidt tot meer contact en ontmoetingen
- Combinatie met groen, water, route, bewegen en evenementen

ECONOMISCH VITAAL CENTRUM

WAAROM OOK ALWEER?

Tegengaan winkelleegstand, veranderend gebruik centrum, nieuwe opgaven (functies) die ook een plek moeten krijgen, voorkomen armoede onder MKB-ers, voldoende 'massa' langs het aanbod / de loop erin te houden.

NOG UIT TE ZOEKEN

- Wat is het centrum: het kernwinkelgebied of het woon-werk gebied binnen de ring of anders? Waar ligt de scheiding tussen deze aanduidingen?
- Is horeca onderdeel van kernwinkelgebied?
- Kunnen we in de toekomst nog wel spreken van een kernwinkelgebied of gaan we veel meer naar een gebied met functiemenging met daarbinnen verschillende accenten?
- Hoeveel marktruimte is er voor de verschillende functies (met name detailhandel en horeca)?
- Welke functies dragen bij aan een economisch vitaal centrum? Naast winkels, horeca en commerciële dienstverlening bijvoorbeeld leisure, sport, zorg, ambacht, kantoor?
- Wat gebeurt er aan de "uiteinden" van het huidige centrum (zoals bijvoorbeeld Botermarkt, Prior van Milstraat, Kerkstraat/Kapelstraat, Kastanjeweg)?
- Waar stimuleren we in de toekomst de vestiging van winkels en waar niet (bijvoorbeeld westzijde van de Markt, Oranjestraat, Sint Janstraat, Passages?)
- Hoe gaan we om met leegstand? Welke functies passen waar (en waar is dat op gebaseerd)?
- Hoe bewerkstellig je een goede mix tussen filiaalbedrijven en couleur locale?

DILEMMA'S

- Welke mogelijkheden hebben de gebieden die in de toekomst mogelijk niet meer tot het centrum behoren? Welke functies zijn daar mogelijk?
- Hoe actief ga je daarin sturen als overheid?
- Wat doen we met de supermarkten in relatie tot de eisen van zorgvriendelijke gemeente: verspreiden over de woonwijken of een concentratie in het centrum?
- Hoe maak je de keuze in welke functie waar kan vestigen? Functies die bijdragen aan een economisch vitaal centrum zou je niet teveel op andere plekken moeten toestaan. Op basis van welke argumenten maak je de keuze? (bijvoorbeeld een sportschool: op het bedrijventerrein, in een woonwijk of in het (winkel-)centrum?)
- In hoeverre kunnen of willen we ingrijpen in huurniveaus van panden op de verschillende locaties (kernwinkelgebied, binnen de ring, aanloopstraten, buiten de ring): ingrijpen om de doelen te halen of 'de markt' het zelf laten oplossen?
- Moeten we de bestemming wijzigen van panden die "structureel" leeg staan?

Bron: kernteam centrumvisie gemeente Uden

AANBOD

Ambitie

Een vitaal centrum met een uniek en divers aanbod

Speerpunten

compact centrum, couleur locale, identiteit en thema, leegstands aanpak

Hoe

Sturing op divers, uniek en thematisch aanbod

Waar

Winkelstraten, aanloopstraten

Wordt gecombineerd met

Leegstand, promotie, vastgoed, samenwerking

”

*Komen met een uniek aanbod, lef tonen, ook denken in niches, onderscheidend durven zijn, volhouden, erin geloven.
- bezoeker via enquête*

IDEEËN

COMPACT CENTRUM

Winkels aanloopstraten verplaatsen naar 'compact centrum'

Bron: werksessie ondernemerschap

EIGEN IDENTITEIT EN MERK

Uden als merk, couleur locale, aanbod stad en achterland verbinden

Bron: sessie algemeen en ondernemerschap

BLURRING: VERMENGING VAN FUNCTIES IN ÉÉN CONCEPT

Bron: sessie algemeen en enquête

AANTREKKEN MARKANTE KETENS

Mediamarkt, KFC, McDonalds, Wok to Go, Ikea, Indoor speeltuin, bowling, VR

Bron: enquête

SEATS TO MEET

Ontmoetingsplekken voor werkenden, studenten, bezoekers, bewoners

Bron: sessie algemeen

UITDAGINGEN

- Stijgende huurprijzen vormen een belemmering voor lokale zelfstandige ondernemers
- Toenemende leegstand
- Verplaatsen van gevestigde ondernemers uit aanloopstraten naar centrumgebied
- Aanjagen en uitstralen samenwerking door middel van eenheid
- Wildgroei terrassen

KANSEN

- Mix van functies combineren met ontmoetingsplekken
- Compact én divers centrum door samenvoeging en blurring
- Aantrekken van nieuwe ondernemers en functies en sturing op aanbod
- Eigen unieke identiteit en positionering duidelijker uitdragen (marketing)
- Samenwerkingsverbanden

OPEN

LEEGSTAND

Ambitie

Een centrum zonder langdurige leegstand

Speerpunten

Lokale ondernemer stimuleren, soepel beleid, samenwerking stakeholders

Hoe

Creatieve of lokale invulling, blurring, flexibiliteit gemeente, vastgoed betrekken

Waar

Winkelstraten

Wordt gecombineerd met

Samen, ontmoeten, cultuur, lokaal

” Leegstand tijdelijk ter beschikking stellen tegen lager tarief om zo startende ondernemers kansen te bieden. - bewoner via enquête

IDEËN

SESSIE INTERACTIEVE SPELVORM

Interactieve sessie met stakeholders om te komen tot oplossingen vraagstuk leegstand
Bron: bezoeker via enquête

VERPLICHTING OPKNAPPEN

Verpaupering gevels tegengaan door opknappen aantrekkelijk te maken
Bron: bewoner via enquête

COMPACT CENTRUM EN FUNCTIEMENING

Aanloopstraten voor andere functie, totaal winkelgebied compacter
Bron: enquête en sessies

LAGE HUURPRIJS, POP-UP, CONCEPTEN

Lokale, creatieve, innovatieve, alternatieve concepten faciliteren of subsidiëren totdat een vaste huurder is gevonden
Bron: enquête en sessies

ONTMOETINGSPLEK

Dagbesteding ouderen, flexwerkplekken, studieplekken, workshops, presentaties, chillplek jongeren
Bron: enquête en sessies

VERZAMELGEBOUW

Leegstaand gebouw in de winkelstraat omtoveren tot verzamelgebouw met mix van functies (retail, horeca, ontmoeting)
Bron: jongerensessie

UITDAGINGEN

- Hoge maandlasten funest voor kleine of startende ondernemer
- Verpaupering gebouwen
- Wildgroei horeca, eenzijdig aanbod, verlies van onderscheidend vermogen

KANSEN

- Onderbelichte functies een plek geven: sociaal, maatschappelijk, cultureel, lokaal
- Samenwerking stakeholders
- Stimuleren startende of lokale ondernemers
- Plan onderhoud gevels en creatieve invulling etalages bij leegstand

SAMEN

Ambitie

Een florerende samenwerking van stakeholders in het centrum

Speerpunten

Gezamenlijk doel, verantwoordelijkheid, samen sterker

Hoe

Visie, missie, overlegstructuur en samenwerkingsverbanden

Waar

Gehele centrumgebied

Wordt gecombineerd met

Leegstand, inrichting, promotie

”

Door een goed ondernemersklimaat te scheppen door samenspel gemeente-vastgoedeigenaren en ondernemers gaat ons mooie centrum floreren als nooit te voren.

- ondernemer via enquête

IDEEËN

INTENSIEVE COMMUNICATIE

Ondernemers met bewoners maar ook met gemeente, bezoekers, vastgoedpartijen

Bron: straatpraatsessie, enquête

SAMENWERKING ONDERNEMERS

Kansen in gezamenlijke verantwoordelijkheid schone en sfeervolle straat. Gezamenlijke uniforme aankleding en uitstallingen

Bron: sessie algemeen

ORGANISATIEKRACHT ONDERNEMERS EN VASTGOED

Vergroten betrokkenheid ondernemers en vastgoedpartijen bij toekomst centrum

Bron: sessies en enquête

OPKNAPPEN GEVELS EN UITSTRALING

Samenwerking ondernemers en gemeente opknappen, sfeer in centrum, promotie

Bron: sessies en enquête

ALTERNATIEVE PARTNERS

Samenwerking onderwijs, culturele sector, zorgsector, verenigingsleven

Bron: straatpraatsessie en jongerensessie

FLEXIBILITEIT EN INITIATIEF

Soepel beleid bij kansen en ideeën en een loket voor burger- en ondernemers-initiatieven

Bron: bewoner via enquête

UITDAGINGEN

- Ieder voor zich
- Verantwoordelijkheid tot de voordeur
- Inflexibele regelgeving

KANSEN

- Gezamenlijke stip op de horizon, bewustwording
- Promotie centrum, uniforme uitstraling, gezamenlijke activiteiten, betrokkenheid partijen buiten het centrum
- Lokale en creatieve invulling leegstand
- Ideeën, creativiteit, 'buiten de gebaande paden denken' faciliteren en stimuleren

GROEN CENTRUM

WAAROM OOK ALWEER?

Nodigt uit 'de deur uit', buiten bewegen en ontmoeten, versterkt sociale cohesie, dient klimaatdoelstellingen, versterkt de waardering van het centrum algemeen en de buitenruimte in het bijzonder.

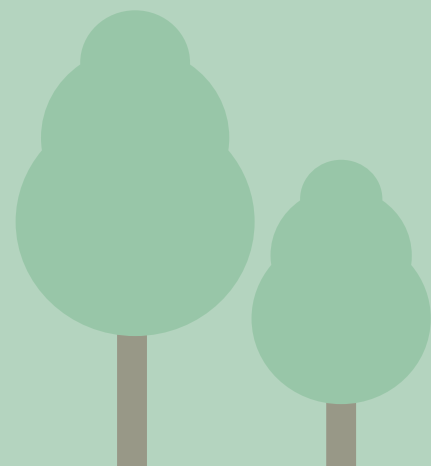
NOG UIT TE ZOEKEN

- Hoe kan groen functioneel worden ingezet, bijv. door bewegwijzering/afbakening verkeersstromen, en zonder negatief effect op ruimte / beperkingen opgelegd door architecten (door bijv. gevels vergroenen, groene pergola's ipv afdaken).
- Hoeveel volume groen is nodig om effectief bij te dragen aan klimaatdoelen zoals hittestress verlagen en 'natte voeten' voorkomen en welke plekken lenen zich daar het beste voor (daken? Pleinen? Beide?)
- Zijn er participanten die mee willen investeren in groen zoals zorgverzekeraars en energiemaatschappijen?
- Kan de adoptie methode van openbare ruimte een middel zijn?

DILEMMA'S

- Robuust groen locaties realiseren gaat op de pleinen ten koste van huidige parkeerplekken; waar kan dan wel geparkeerd worden? Welke afstand is acceptabel? Zie ook toegankelijkheid
- Robuust groen op de pleinen betekent een zodanig volume dat bestaande activiteiten niet in dezelfde vorm een plek kunnen krijgen: hoe krijgen we een goede mix tussen groen en behoud van voldoende mogelijkheden voor evenementen?
- Wanneer is groen alleen een aankleding en wanneer is groen functioneel (bijvoorbeeld t.a.v. klimaatadaptatie, voorkomen hittestress) en wanneer is functioneel groen een belemmering in relatie tot toegankelijkheid, zicht op panden e/o levendigheid? Groen kan namelijk ook een 'enge plek' worden.
- Onderhoud groen moet bijdragen aan kwaliteit van hele centrum, vraagt om 'houding en gedrag' van bezoekers en eigenaarschap van Udenaren. Hoe 'dwingen' we dat af?
- Inrichting St. Jansstraat, Marktstraat en de afspraken die al zijn gemaakt over de markt en evenementen. Passen die nog bij de nieuwe uitgangspunten?
- In hoeverre is groen een belemmering voor de toegankelijkheid voor mensen met een beperking?

Bron: kernteam centrumvisie gemeente Uden

DUURZAAM

Ambitie

Duurzaamheid zichtbaar en voelbaar in het centrum

Speerpunten

klimaatadaptatie, toekomstbestendig, minder vervuiling

Hoe

Groen, water, autoluw, elektrisch, circulair

Waar

Gehele centrumgebied

Wordt gecombineerd met

Groen, water, inrichting, technologie, autovrij

*Creëer waterpartijen waar kinderen kunnen spelen en die voor verkoeling zorgen.
- bewoner via enquête*

IDEËN

PROMOTEN VAN DEELVERVOER

Deelauto's, deelfietsen, deelscooters promoten en faciliteren

Bron: sessie algemeen en enquête

OPENBAAR VERVOER

Elektrisch stadsvervoer, opstapplekken en pendelbussen naar het centrum

Bron: sessies en enquête

MEER (POP-UP) FIETSENSTALLINGEN

Stimuleren en faciliteren niet-gemotoriseerd vervoer

Bron: straatpraatsessie en enquête

WATER EN GROEN VOOR VERKOELING

Klimaatadaptatie, toekomstbestendig

Bron: straatpraatsessie

GEMOTORISEERD VERVOER UIT CENTRUM WEREN

Goederenopslag buiten centrum, bevoorrading en bezorging elektrisch

Bron: sessie algemeen

UITDAGINGEN

- Hoort deze ambitie thuis in het centrum?
- Medewerking ondernemers, vastgoedeigenaren en bewoners cruciaal
- Het goede voorbeeld door de gemeente

KANSEN

- Verduurzaming ondernemingen
- Duurzaamheidsambities vastgoed
- Circulaire economie, recycling, afval, educatie en bewustwording
- Combinatie met groen- en waterambities, hittestress, prettig verblijfsklimaat
- Samenwerking stakeholders centrum

GROEN

Ambitie

Kwalitatief en beleefbaar groen in het centrum

Speerpunten

Welzijn, ontmoeten, recreatie, spelen, zicht vanaf terrassen.

Hoe

Groene daken, groene gevels, stadsgroen, groene pleinen

Waar

Markt, Mondriaanplein, passages, braakliggend terrein

Wordt gecombineerd met

Promotie, route, water

Zoveel mogelijk groen met eventueel fonteinen, laat Uden nou net even een andere, een verrassende sfeer uitstralen dan de omliggende centra in andere gemeenten' - bewoner via enquête

IDEEËN

MONDRIAANPLEIN INRICHTEN ALS STADSPARK

Bron: bewoner via enquête en jongerensessie

GROENE INRICHTING BRABANTPLEIN KOPIËREN NAAR ANDERE DELEN CENTRUM

Bron: bewoner via enquête

GROENE DRAAD DOOR UDEN CREEËREN

Een groene looproute creëren met een verbinding tussen de pleinen in Uden

Bron: sessie algemeen

GROEN TOEVOEGEN OP BRAAKLIGGEND TERREIN

Leegstaande of verpauperde gebouwen slopen en braakliggend terrein in de tussentijd groen inrichten, bijvoorbeeld PNEM of Rabobank

Bron: vastgoedeigenaar via enquête

UITDAGINGEN

- Groen belemmert mogelijk ondernemers, evenementen of parkeren
- Groen vergt onderhoud
- Vergt aandacht voor toekomstbestendigheid en seizoensbestendigheid
- Vergt aandacht voor uniformiteit en uitstraling in samenhang met omgeving
- Groen veroorzaakt mogelijk ruimtegebrek voor uitstallingen

KANSEN

- Groen in samenwerking met ondernemers en omwonenden
- Opstellen onderhoudsplan met aandacht voor wat planten en met name bomen loslaten
- Opstellen integraal plan voor de openbare ruimte met straatmeubilair en vastgoed
- Klimaatadaptatie en subsidies
- Groen combineren met ruimtegebrek uitstallingen en fietsenstallingen in samenwerking ondernemers
- Combineren met roep om waterelementen.

SLIM

Ambitie

Een toekomstbestendig centrum

Speerpunten

technologie, smart city, hedendaags, online

Hoe

innovatie, nieuwe technologieën, online systemen, verbinding

Waar

Gehele centrumgebied

Wordt gecombineerd met

Aanbod, route, lokaal, promotie

” Snel inspelen op actuele situatie en meer gebruik maken van moderne technieken samen met gemeente, bv inzet licht, geluid, smart city etc.
- bewoner via enquête

IDEEËN

VEILIGHEID

Technologie inzetten ten behoeve van veiligheid, licht, sensoren, sfeer

Bron: sessie algemeen

AFVALSYSTEEM UP-TO-DATE

Technologie inzetten ten behoeve van afval, bijvoorbeeld seintje sensoren wanneer vol

Bron: sessie algemeen

INFORMATIEVOORZIENINGEN

Real-time informatie over activiteiten, routes, parkeren, drukte

Bron: bewoner via enquête

LOYALTY SYSTEMEN EN E-COMMERCE

Bron: sessie ondernemerschap

ONLINE CONNECTED

Platform ondernemingen, via website of app, gezamenlijk, verbonden met klanten

Bron: bewoner via enquête

METEN IS WETEN

Sensoren, meten alles, wat kan of moet er anders, looproutes, autoroutes, parkeren, veiligheid, temperatuur, groene energie

Bron: bewoner via enquête

UITDAGINGEN

- Kostbaar
- Snel verouderd; up-to-date blijven van groot belang
- Huidige niveau laag

KANSEN

- Samenwerking andere steden
- Lokale partijen en innovaties ruimte bieden
- Samenwerking hoger onderwijs
- Promotie, vooruitstrevend zijn
- Gezamenlijk belang bewoners, ondernemers, vastgoed, gemeente

TOEGANKELIJK CENTRUM

WAAROM OOK ALWEER?

Huidige toeloop niet belemmeren, meer inspelen op mobiliteitsontwikkelingen, ruim baan voor langzaam verkeer, veiligheid voor gebruikers openbare ruimte (zowel passanten als bewoners), verbeteren luchtkwaliteit door minder uitstoot van uitlaatgassen.

NOG UIT TE ZOEKEN

- Zie ook de vragen bij groen: kan dubbelgebruik van groen een deel van de doelen oplossen?
- Waar kan de extra parkeergelegenheid voor fietsen gerealiseerd worden: bijvoorbeeld bij uitbreiding bij AH (Markt) en uitbreiding ten noorden van de Promenade (in de groene driehoek) of fietsparkeren in een leegstaand pand zoals de hoek van de markt t/o/ gemeentehuis.
- Waar gaan we met de auto's heen? Is uitbreiding met bijvoorbeeld één parkeerdek en verbeterde bewegwijzering naar parkeergarages voldoende als bijvoorbeeld tegelijkertijd het huidige busstation wordt getransformeerd naar elektrische minibusjes die vanaf de HOV-Hub bij ziekenhuis en Krona (voorheen MRK) alle wijken en overige kernen actief bedienen?
- Wat zijn de beste locaties voor deelvervoer-oplossingen (zoals OV-fietsen en deel auto's)?
- Passen de huidige venstertijden voor bevoorrading nog steeds als we de uitgangspunten van groener, toegankelijker en compacter toepassen
- Moeten milieunormen worden gesteld voor verkeer binnen het (winkel-)centrum?

DILEMMA'S

- Als groen en bereikbaarheid elkaar in de weg zit, waar wordt dan meer prioriteit aan gegeven?
- Als langzaam verkeer stimulans en autovervoer elkaar in de weg zit, waar wordt dan meer prioriteit aan gegeven?
- Dimensioneer je de parkeeropgave op het drukste moment, of accepteer je dat op het drukste moment een stukje gelopen moet worden voor parkeren?
- Hoe gaan we om met de transformatie naar schoon, zonder fossiele brandstoffen aangestuurd vervoer? Gewoon doorgaan met laadpalen bijplaatsen naarmate de vraag toeneemt? Maar tot hoever is het acceptabel om op deze manier te voorzien in opladen van elektrische auto's? Mensen hebben immers ook geen eigen benzine- of dieselpomp bij de deur. Moeten we in plaats daarvan actief inzetten op laadstations, accu-omwisselpunten of dergelijke, en waar dan, om de transformatie te stimuleren en te faciliteren? Of laadpalen alleen toestaan bij parkeren op eigen terrein om gelijkheid in stand te houden voor afgegeven parkeervergunningen?

Bron: kernteam centrumvisie gemeente Uden

AUTOVRIJ

Ambitie

De burger centraal stellen in centrum

Speerpunten

Veiligheid bezoekers, zicht en uitstraling, de Markt (deels) autovrij

Hoe

Slim plan om gemotoriseerd verkeer en parkeren in het centrum beter te clusteren waardoor er op andere plekken ruimte ontstaat

Waar

Gehele centrumgebied

Wordt gecombineerd met

Ontmoeten, parkeren, fietsen, route

*Wanneer het haalbaar is, zou de markt zonder auto's een prachtige ontmoetingsplek voor jong en oud zijn met diverse toestellen, groen en mooie verlichting.
- bewoner via enquête*

IDEEËN

CENTRUM (DEELS) AUTOVRIJ

Mondriaanplein, Markt, volledige centrum, overige straten en pleinen vrij van auto's
Bron: enquête en sessies

PARKEREN ELDERS GECONCENTREERD

Parkeergarages (ondergronds), oude postkantoor en politiebureau
Bron: enquête en sessies

PARKEREN AAN DE RAND (P+R)

P&R-locaties zoeken, stadsvervoer vanaf industrieterrein, pendelbussen, elektrisch stadsvervoer
Bron: enquête en sessies

AUTO'S TE GAST

Voetgangerszones, fietsparkeren, leefruimte i.p.v. parkeerruimte
Bron: bewoner via enquête

SFEER EN ONTMOETEN OP ÉÉN

Beter zicht, hogere luchtkwaliteit, hogere veiligheid, ruimte voor beleving en ontmoeting als auto plaatsmaakt
Bron: sessies en enquête

AUTOVRIJ STIMULEERT GEZONDHEID

Minder auto's betekent meer fietsen en lopen
Bron: bewoner via enquête

UITDAGINGEN

- Auto's in het centrum brengen levendigheid
- Hardnekkig idee dat bereikbaarheid per auto cruciaal is voor ondernemers
- Parkeerplekken ondernemers en personeel

KANSEN

- Van parkeerruimte naar leefruimte, kans voor overige ambities zoals groen, ontmoeten en duurzaamheid
- Uitbreiding slim openbaar vervoer netwerk, elektrisch
- Huidige capaciteit parkeergarages beter benutten

PARKEREN

Ambitie

Een veilig en autoluw centrum

Speerpunten

Beperk verkeersbewegingen, veiligheid, kwaliteit leefomgeving

Hoe

Clustering parkeerplekken, slim mobiliteitsplan, alternatieve stimuleren

Waar

Gehele centrumgebied

Wordt gecombineerd met

Duurzaam, route, bewegen

„Langzame verkeersstromen (fietsers/wandelaars) prefereren boven afdoende parkeerplaatsen voor 1 piekmoment en overal blik op straat. Van car-minded naar people-minded public spaces. – bewoner via enquête

IDEEËN

PARKEEROPLOSSINGEN ALGEMEEN

Kortparkeren of nieuwe voorzieningen bij PNEM, van Donzel, Leeuweriksweg, oude politiebureau/brandweerkazerne, Rabobank
Bron: sessies en enquête

PARKEREN CLUSTEREN

Bron: sessies en enquête

PARKEERGARAGES BETER BENUTTEN

Routes en informatievoorziening verbeteren
Bron: enquête en straatpraatsessie

P+R BUITEN CENTRUM

Parkeervoorziening buiten centrum, pendelbus (gratis) richting winkelgebied
Bron: sessies algemeen en enquête

FIETSVERHUUR VAN EN NAAR HUBS

Routes en faciliteiten fietsen richting veelbezochte plekken zoals foodcourt
Bron: bezoeker via enquête

ROUTING OPTIMALISEREN

Routing richting parkeerplaatsen optimaliseren en helder communiceren
Bron: sessie algemeen en enquête

UITDAGINGEN

- Belang bereikbaarheid auto voor ondernemers
- Parkeerplekken ondernemers en personeel
- Toegankelijkheid voor minder mobiele mensen
- Parkeerdruk omliggende wijken

KANSEN

- Prettiger verblijfsklimaat door minder zicht op blik
- Verbetering verkeersveiligheid door minder gemotoriseerd vervoer in centrum
- Verbetering routing en communicatie combineren met promotie en online voorzieningen
- Verbetering openbaar vervoer en uitbreiding deeleconomie

ROUTE

Ambitie

Een veilig en overzichtelijk routeplan voor het centrum

Speerpunten

Veilig, overzichtelijk, begrijpelijk

Hoe

Scheiding verkeersstromen, plan voor fiets(parkeren), routing

Waar

Gehele centrumgebied

Wordt gecombineerd met

Autovrij, groen, duurzaamheid

”Laat de markt **LEVEN** met evenementen en gezelligheid. Maak meer gebruik van parkeergarages Brabantplein en Promenade waardoor de routing en looplijnen in Uden centrum veel beter worden.
- vastgoedeigenaar via enquête

IDEËN

BEWEGWIJZERING OPTIMALISEREN

Aantrekkelijke bewegwijzering, overzichtelijk en gericht op beleving, bewegen en promotie
Bron: straatpraatessie en enquête

SCHEIDING VERKEERSSTROMEN

Veiligheid creëren voetgangers en fietsers, communicatie d.m.v. kleuren, borden, aanduidingen en digitaal
Bron: sessies en enquête

REGULERING UITSTALLINGEN

Uitstallingen, terrassen en fietsparkeren reguleren en verbeteren, bijvoorbeeld gecombineerd met groen
Bron: enquête

TOEVOEGING TREINSTATION

Bron: sessies en enquête

AANDACHT EN RUIMTE ALTERNATIEF VERVOER

Mobiliteit senioren, geleidelijnen visuele handicap, nieuwe vormen mobiliteit
Bron: sessies en enquête

UITNODIGEN GEWENST GEDRAG

Inrichting die uitnodigt tot gewenst (verkeers)gedrag, goed leesbaar verkeerslandschap
Bron: sessie algemeen

UITDAGINGEN

- Terrassen, uitstallingen, wildparkeren
- Belemmering doorgang loop, fiets en mindervaliden
- Ergernis fietsen en fietsparkeren in winkelstraten
- Onduidelijkheid verkeersstromen en routes

KANSEN

- Uitstallingen en fietsparkeren combineren met groen
- Bewegwijzering combineren met uitstraling en gastvrijheid bezoekers
- Opfleuren entrees
- Betere routing omliggende gebieden

HERKENBAAR EN ONDSCHIEDEND CENTRUM

WAAROM OOK ALWEER?

Vindbaarheid van Uden in het geheel van Noordoost Brabant, neerzetten van een 'sterk merk' omdat het huidige aanbod een groter voedingsgebied kent dan alleen de inwoners van de eigen gemeente. Bezoekers trekken door een compleet aanbod van shopping en ontspanning, overdekt en buiten met versterking van verblijfsrecreatie.

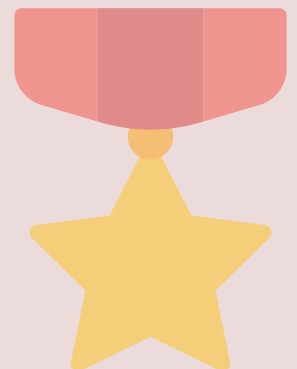
NOG UIT TE ZOEKEN

- Dit wordt verder uitgewerkt via Uden Marketing

DILEMMA'S

- Dit wordt verder uitgewerkt via Uden Marketing

Bron: kernteam centrumvisie gemeente Uden

LOKAAL

Ambitie

Een centrum dat zich onderscheidt met lokaal aanbod

Speerpunten

DNA weerspiegelen, samenwerking, betrokkenheid

Hoe

Lokale ondernemers trekken, verbinding DNA en achterland, samenwerken aan gezamenlijk doel

Waar

Winkelstraten

Wordt gecombineerd met

Promotie, beleving en leegstand

”

Als je het in Uden kunt kopen, koop het dan ook in Uden! - ondernemer via enquête

IDEEËN

ONDERSCHEIDEND AANBOD

Blijf dichtbij jezelf, DNA

Bron: sessie algemeen

GEZAMENLIJK AANBOD

Gezamenlijke acties lokale ondernemers, spaarprogramma's, markt, kraam voor de deur, activiteiten

Bron: enquête

VERBINDING STAD EN ACHTERLAND

DNA, zorg voor verswinkels, verbinding lokale ondernemers/achterland, streekproducten, streekideeën, streekinnovaties

Bron: enquête

LOKAAL KOPEN STIMULEREN

Bewustwording en trots. Consumenten doen iets voor de ondernemers en krijgen daar sfeer en beleving voor terug

Bron: enquête

DNA WEERPSIEGELEN

Laat openbare ruimte DNA weerspiegelen

Bron: sessies en enquête

UITDAGINGEN

- Hoge huurprijzen vormen een belemmering voor lokale zelfstandige ondernemers
- Grootte panden vormt mogelijk belemmering
- Combinatie met grote ketens, concurrentievoordelen

KANSEN

- Mix van grote ketens en lokale ondernemers, diversiteit afwisseling
- Blurring en functiemenging, verzamelgebouwen, panden opsplitsen
- Gezamenlijke doelen, ook sfeer en netheid in de straat

INRICHTING

Ambitie

Uniforme uitstraling
inrichting openbare ruimte

Speerpunten

DNA, gastvrij, toegankelijk,
sfeervol, schoon, heel, veilig

Hoe

Onderhoud bestrating,
openbare voorzieningen,
integraal inrichtingsplan

Waar

Gehele centrumgebied

Wordt gecombineerd met

Samenwerking, toezicht,
technologie, toegankelijk

Zorg dat de bestrating top is. Zowel in routing als looplijnen. Kies voor 1 of 2 en niet voor 6 soorten en kleuren bestrating. Ziet er verzorgd en goed uit.
- vastgoedeigenaar via enquête

IDEËN

UNIFORMITEIT BESTRATING

Uniformiteit zorgt voor verzorgde uitstraling
Bron: sessies en enquête

HOOG NIVEAU OPENBARE VOORZIENINGEN

Openbare toiletvoorzieningen en zitplekken,
faciliteer ontmoeten
Bron: ondernemers en bewoners via enquête

ONDERGRONDSE VUILCONTAINERS

Bron: straatpraatsessie

SMART CITY

Slimme technologie inzetten in openbare
ruimte
Bron: straatpraatsessie en enquête

OVERDEKTE OV-WACHTKAMER

Bron: straatpraatsessie

FLEXIBELE INVULLING

Creëer openbare ruimte voor tijdelijke
invulling met activiteiten, groen, kunst
Bron: straatpraatsessie en enquête

KLEUR

Meer kleur in de straat, bijvoorbeeld op
gebouwen d.m.v. graffiti
Bron: jongerensessie

UITSTRALING OP HOOGTE

Besteed ook aandacht aan uitstraling en
zichtlijnen naar boven, alles boven ooghoogte
Bron: jongerensessie

UITDAGINGEN

- Huidige status (onderhoud) bestrating en verlichting
- Gastvrije uitstraling ook voor mindervaliden
- Schoon, heel, veilig vraagt om verantwoordelijkheid stakeholders en toezicht en onderhoud gemeente

KANSEN

- Verlichting inzetten t.b.v. sfeer
- Kwaliteit inrichting draagt bij aan gewenst/positief gedrag
- DNA laten doorwerken in inrichting

PROMOTIE

Ambitie

Identiteit Uden voel- en zichtbaar in en buiten het centrum

Speerpunten

Identiteit bepalen en uitstralen, weten waarvoor je in Uden moet zijn

Hoe

Aanbod activiteiten, functies en inrichting openbare ruimte passend bij DNA, promotie in centrum en regio

Waar

Centrum en omliggende gebieden

Wordt gecombineerd met

Evenementen, sfeer, beleving, lokaal

”

*Uden is zo onbekend buiten de regio. Iedereen die nieuw hier komt staat versteld van het levendige centrum met zeer goed aanbod horeca en winkels. Maar dat moet wel zo blijven. Meer reclame maken buiten Uden.
- bewoner via enquête*

IDEËN

DNA UDEN VOEL- EN ZICHTBAAR

Identiteit bepalend voor centrum: inrichting, activiteiten, aanbod, communicatie en marketing

Bron: sessies en enquête

SAMENWERKING ONDERNEMERS

Gezamenlijk uitstralen en speerpunten uitvoeren

Bron: vastgoedeigenaar via enquête

PROMOTIE CENTRUM

Hiervoor moet je in Uden zijn: promotie in regio en daarbuiten

Bron: sessies en enquête

ICOON

Icoon toevoegen dat herkenbaar is voor Uden, in het kader van city marketing

Bron: straatpraatsessie

PODIUM MARKT

Een podium op de markt voor groepen, verenigingen, ondernemers en kunstenaars, promotie lokale partijen

Bron: straatpraatsessie

UITDAGINGEN

- Uitstraling huidige pleinen en panden
- Bepalen DNA Uden, welke kant gaan we op?
- Keuzes maken
- Afstemming met aanbod

KANSEN

- Gezamenlijk optrekken om identiteit uit te dragen
- Wie kiest wordt gekozen
- Samenwerking in citybranding traject
- Aantrekken lokalen en startende ondernemers
- Herkenbaarheid en bekendheid vergroten door iconen en communicatie

SFEER

Ambitie

Onderscheidend en verrassend door sfeer

Speerpunten

Gezelligheid, beleving, uitstraling, activiteiten

Hoe

Samenwerking stakeholders, gastvrijheid, inrichting openbare ruimte, activiteiten

Waar

Gehele centrumgebied

Wordt gecombineerd met

Ontmoeten, aanbod, evenementen

” Door ervoor te zorgen dat het een lust voor het oog is om er te wandelen! En waar de consument verrast wordt. Maak er een feestje van! Laat zien dat je er plezier in hebt om mensen te verwennen!! – ondernemer via enquête

IDEËN

INRICHTING OPENBARE RUIMTE

Schoon, heel, veilig, uitnodigend en toegankelijk voor iedereen. Dan toevoegen extra's zoals groene wanden of kunstuitingen
Bron: sessies en enquête

SAMENWERKING

Ondernemers, bewoners, vastgoedeigenaren samen opknappen gevels en sfeerverlichting
Bron: enquête

UITNODIGENDE ROUTE

Entrees, aanloopstraten en rotondes sfeervol
Bron: bezoeker via enquête

GASTVRIJHEID UITSTRALEN

Gastvrijheid uitstralen en uitdragen, bijvoorbeeld via trainingen aan personeel
Bron: sessies en enquête

UITSTRALING EN SFEER ONDERNEMING

Een extra ervaring zowel binnen als buiten en nodig iedereen uit hiervan te profiteren, bijvoorbeeld demonstraties of activiteiten
Bron: sessies en enquête

'SFEER'HANDHAVERS

Handhavers gericht op gastvrijheid en gastheerschap
Bron: bewoner via enquête

UITDAGINGEN

- Samenwerking noodzakelijk voor zowel sfeervolle en gastvrije inrichting als gedrag
- Verantwoordelijkheid ondernemers, bewoners, vastgoedeigenaren
- Kostbare investeringen openbare ruimte

KANSEN

- Het goede voorbeeld geven, investeren en enthousiasmeren
- Gastvrijheid uitstralen door inrichting en gastheerschap
- Verbetering uitlichten, communicatie
- Combinatie met vraag om cultuur, kunst, groen en water
- Investeren ondernemerscollectief voor sfeerbeleving en activiteiten

Bijlage 3b

Advies programmaliijn 2: de Markt

Programmalijn 2: Hoe komt de Markt eruit te zien?

De Markt heeft al van oudsher een centrale functie en de verwachting is dat het ook in de toekomst van Uden een belangrijke rol zal blijven vervullen voor het centrum. Om deze reden is ervoor gekozen om een concreet advies voor de Markt te ontwikkelen als onderdeel van het traject richting de nieuwe centrumvisie. Deze tweede programmalijn heeft als hoofdvraag: Hoe komt de Markt eruit te zien?

Het huidige advies bestaat uit een bundeling van de inbreng uit het participatietraject 2019 – 2021, geschreven door Stad & Co, en de kaders van het college van B&W. Wat er al dan niet uit dit advies is overgenomen in de hoofdtekst van de centrumvisie, zijn keuzes die zijn gemaakt op basis van dit advies, als resultaat van een brede (gemeentelijke) belangenafweging, voor die onderdelen waar het advies niet eensluidend is of kan zijn. De keuze en haalbaarheid van ideeën voor uitvoering worden bepaald na het vaststellen van de centrumvisie en vormt geen onderdeel van het advies van Programmalijn 2.

Belangrijk om te vermelden is dat het advies geen complete herinrichting van de Markt betreft, maar een visie biedt op de mogelijkheden voor het toekomstige gebruik van de Markt, in combinatie met mogelijke aanpassingen (al dan niet tijdelijk) in de openbare ruimte.

Huidige functie van de Markt

Rond de huidige Markt liggen verscheidene horecazaken met terrassen. Ook zijn er enkele winkels gevestigd, supermarkt Albert Heijn, het gemeentehuis en Theater Markant. Op het plein van de Markt vinden regelmatig activiteiten en evenementen plaats, evenals een weekmarkt op maandagen en vrijdagen.

Daarnaast is de Markt een belangrijke parkeerlocatie van het centrum en vormt het plein een sterke verbinding met de horeca en het kernwinkelgebied.

Sinds 1938 staat het Raadhuis op de Markt, waardoor het grote plein sindsdien ruimtelijk is opgedeeld in een groot en klein plein. In dit voormalige Raadhuis zit nu een restaurant met Michelinster.

Opbouw van dit document

Het advies voor programmalijn 2 is als volgt opgebouwd:

1. Advies voor de Markt op basis van participatietraject 2019 – 2021
2. Kaders college van burgemeester en wethouders ten aanzien van de Markt

Student Udens College in gesprek met een bezoeker van de weekmarkt (straatpraatsessie)

1. Advies voor de Markt op basis van participatietraject 2019 – 2021

Stad & Co heeft het participatietraject richting centrumvisie van begin tot eind begeleid, en de input uit de verschillende participatiebijeenkomsten vastgelegd. In het huidige advies worden de hoofdlijnen weergegeven van de inzichten uit het volledige participatietraject ten aanzien van de Markt. De belangrijkste inzichten uit het voortraject, die tevens als vertrekpunt fungeerden voor het verdiepingstraject met Team Uden Centrum, zijn terug te lezen in de Materialenbak (Bijlage 3a). Omdat Team Uden Centrum een belangrijk onderdeel vormt van de participatie, is een conceptversie van het huidige advies in april 2021 aan de leden van Team Uden Centrum voorgelegd via het online participatieplatform udenaanhetwoord.nl.

Op basis van hun input is het advies aangescherpt. In Bijlage 3e zijn de specifieke reacties van de leden van Team Uden Centrum terug te lezen, evenals de wijze waarop deze al dan niet zijn overgenomen in de advisering en waarom.

Team Uden Centrum behartigt verschillende belangen uit het centrum. Tijdens het traject zijn deze belangen met elkaar gedeeld en is er constructief met elkaar gesproken over verschillende mogelijkheden. Tegelijkertijd bleek dat er over sommige onderwerpen geen consensus is. Ook is het beoogde programma van Team Uden Centrum ten aanzien van de Markt gedurende het traject aangepast vanwege de coronamaatregelen en gevoeligheden ten aanzien van de Markt. Zie voor meer informatie hierover Bijlage 3d. Proces Participatietraject Team Uden Centrum.

Om recht te doen aan de verschillende ideeën en invalshoeken, heeft Stad & Co deze opgenomen in het huidige advies en wordt het expliciet benoemd wanneer er ergens verschillen in opvatting over bestaan. Dit betekent dat de leden van Team Uden Centrum en hun achterban zich dus mogelijk niet in alle onderdelen van het huidige advies volledig herkennen, ook omdat sommige onderdelen voortkomen uit het voortraject (dit wordt dan als zodanig aangegeven).

Tijdens het participatietraject is niet alleen input op strategisch niveau vergaard maar ook zijn er veel ideeën geopperd op uitvoeringsniveau. Een totaaloverzicht van de output van het participatietraject is te vinden op www.uden.nl/inwoners/projecten/centrumvisie. In het huidige advies verwijzen we bij bepaalde onderwerpen ter illustratie naar dergelijke concrete ideeën.

Zorg dat de bereikbaarheid, toegankelijkheid en stallings- en parkeermogelijkheden van de Markt optimaal zijn

De leden van Team Uden Centrum zijn het erover eens dat de Markt goed bereikbaar en op een veilige manier toegankelijk moeten zijn voor de verschillende gebruikers. Er dienen voor (elektrische) fietsen, scooters en auto's voldoende stallings- en parkeermogelijkheden te zijn in het centrum. Ook is aangegeven dat de huidige parkeermogelijkheden (locatie en beschikbare plaatsen) beter aangegeven moeten worden. Een goede bewegwijzering wordt als heel belangrijk ervaren, voor alle diverse vormen van mobiliteit. In dit kader is bijvoorbeeld de wens uitgesproken voor een fietsenstalling tussen de Markt en de Marktstraat. Een dynamisch verwijs-/parkeersysteem (van met name de parkeergarages) voor automobilisten wordt als urgent actiepunt benoemd.

Aanvullend wordt de optie om de auto buiten het centrum te parkeren en op alternatieve wijze richting het centrum komen door sommigen als een kans gezien, maar door enkelen niet als een geschikte parkeeroplossing voor bezoekers aan het centrum.

Parkeren

De parkeerfunctie van de Markt wordt als functionerend en belangrijk ervaren door met name de zakelijke stakeholders. Zij hechten heel veel belang aan de parkeerfunctie van de Markt voor het economisch functioneren vanwege de ligging van de parkeerplekken nabij het kernwinkelgebied. Dit wordt vaak genoemd als sterk punt van Uden in vergelijking met de omringende winkelsteden. De maatschappelijke stakeholders zien tevens het belang voor parkeren op en rondom de Markt (ook bijvoorbeeld voor mensen met een fysieke beperking), maar geven er de voorkeur aan hier niet de hele Markt voor te reserveren. Zij geven hierbij aan dat er ook verspreid door het gehele centrum meerdere parkeerpleinen en parkeergarages zijn waar meer gebruik van kan worden gemaakt. Ze willen de ruimte van de Markt beter ingericht zien voor verblijf en ontmoeting.

Tijdens de sessies van Team Uden Centrum is er door een aantal leden de wens geuit om de Markt zo in te richten dat er én een deel van parkeerplaatsen gehandhaafd kan worden, én een deel van het plein kan worden gebruikt voor ontmoeting en verblijf (inclusief de versmarkten en evenementen). Niet alle leden keken er op deze manier tegenaan want enkelen waren van mening dat de huidige functie en invulling van de markt goed functioneert.

Een verdere uitwerking van een mogelijke andere indeling van de Markt is (nog) niet gemaakt, onder andere omdat ervoor is gekozen de sessie met de stedenbouwkundige te laten vervallen (zie Bijlage 3d. Proces participatietraject Team Uden Centrum voor een toelichting op deze keuze). Daarnaast is er gesproken over flexibel parkeren op de Markt door middel van venstertijden en/of seizoensparkeren. Seizoensparkeren zou bijvoorbeeld voor de horeca aan de Markt mogelijkheden bieden om tijdens de zomer terrassen uit te breiden op een deel van de ruimte die tijdens andere seizoenen voor parkeren wordt benut. Verder is de behoefte uitgesproken aan metingen van parkeerfrequentie, bezoekersstromen, parkeercapaciteit etcetera, om zodoende op basis van cijfers keuzes te kunnen maken met betrekking tot het al dan niet verminderen van parkeerplekken op de Markt.

Verkeersveiligheid

Onder andere tijdens de straatpraat-sessies (placemaking) in het voortraject, alsook in gesprek met Team Uden Centrum, kwam de verkeersveiligheid op de Markt ter sprake. Zo wordt er aandacht gevraagd voor een gevaarlijke situatie bij het lopen en fietsen voor de terrassen langs, en ook op de hoek bij het gemeentehuis. Ook wordt er gesproken over gevaarlijke situaties met fietsers en voetgangers in het deel waar Albert Heijn is gevestigd en is de wens geuit om verkeersdrempels aan te brengen om hard rijden tegen te gaan. De behoefte is tevens geuit om te zorgen voor een volwaardige wandel- en fietsverbinding vóór de terrassen aan de westzijde van de Markt, omdat dit voor fietsers een belangrijke verbinding is tussen het centrum en Uden-Zuid.

Behoud de Markt als locatie voor activiteiten en evenementen

In zowel het voortraject als door de leden van Team Uden Centrum wordt de Markt

nu én in de toekomst gezien als een belangrijke locatie voor activiteiten (zoals de weekmarkten en theateracts) en evenementen. Een aantal bekende terugkerende evenementen dat op de Markt plaatsvindt, zoals de Kermis, Uden on Ice en Lekker Uden, trekken veel bezoekers van buiten Uden. De leden van Team Uden Centrum zijn het erover eens dat er meer reuring nodig is in het centrum en daar dragen dergelijke activiteiten en evenementen op de Markt aan bij. Er is gesproken over meer samenwerking tussen verschillende betrokkenen om activiteiten en evenementen te organiseren, zodat deze nog beter aansluiten op de wensen van verschillende gebruikersgroepen.

Verhoog de ontmoetings- en verblijfswaarde van de Markt via tijdelijke én structurele aanpassingen in de openbare ruimte

Met name de maatschappelijke stakeholders geven aan graag een ander gebruik van de Markt te stimuleren naast de parkeerfunctie, namelijk: de Markt als ontmoetings- en verblijfsplek. De zakelijke stakeholders uit Team Uden Centrum gaven grotendeels aan ook meer ontmoetings- en verblijfsplekken te willen zien in het centrum, maar zien dit niet als hoofdfunctie weggelegd voor de Markt. Waar men in ieder geval achter staat is om het multifunctionele karakter van de Markt te versterken. Hieronder gaan we in op een aantal soorten aanpassingen die in dit kader zijn geopperd.

Groen

In zowel het voortraject als tijdens de werksessies met Team Uden Centrum is de wens naar voren gekomen om de Markt te vergroenen. Enerzijds maakt het gebruik van meer groen de Markt visueel een stuk aantrekkelijker; de huidige uitstraling wordt als kaal en stenig ervaren.

Ontwerp stepping stones (door ipv Delft) voor de Nieuwe Markt in Roosendaal

Daarnaast wordt de toevoeging van groen op de Markt door verschillende leden van Team Uden Centrum als noodzakelijk genoemd om de temperatuur op het plein en in de rest van het centrum te verlagen (tegengaan hittestress) en om regenwater op te vangen. Dit is belangrijk voor de leefbaarheid van het centrum. Zie Hoofdstuk 5 in de centrumvisie voor meer informatie over (het belang van) groen.

Flexibele indeling en gebruik

Er is volgens Team Uden Centrum behoefte aan het gebruik van flexibele elementen op de Markt en het creatief omgaan met de ruimte. Verplaatsbare en multifunctionele elementen op de Markt zorgen ervoor dat er ruimte is voor meerdere functies en dat deze bijvoorbeeld ook tussen dagen van de week of de seizoenen kunnen wisselen. Een dergelijke variatie en flexibiliteit verhoogt de ontmoetings- en verblijfs waarde van de Markt en maakt het plein aantrekkelijk voor verschillende doelgroepen op verschillende momenten. De Markt biedt daarmee ruimte aan een combinatie van evenementen, markten, ontmoeten, verblijven, consumeren, kunst, bewegen, groen beleven en parkeren.

Ter versterking van dit flexibele karakter is gesproken over multifunctionele elementen, zoals een overkapping van een gedeelte van het plein waar seizoensafhankelijke activiteiten en evenementen kunnen worden georganiseerd. In dit kader zijn ook verplaatsbaar groen, (verf- en licht) kunst en een verplaatsbaar podium genoemd. Daarnaast is geopperd om het gebruik van hoogteverschillen te onderzoeken, zoals verhoogde terrassen en verlaagde trappen. Belangrijk aandachtspunt daarbij is wel dat activiteiten en evenementen nog steeds doorgang moeten kunnen vinden.

'Ga op een creatieve manier om met ruimtegebruik' – lid Team Uden Centrum

Ook is er gesproken over het toevoegen van spelelementen voor verschillende leeftijden, zoals waterpartijen, kinderspeeltoestellen en/of een schaakbord op straat. Dergelijke elementen, en de interactie die daarmee tot stand komt, zijn ook leuk om naar te kijken vanaf een terras. Ook hiervoor geldt dat flexibiliteit belangrijk is,

zoals spuitertjes die kunnen worden uitgezet wanneer er een evenement plaatsvindt. Ook zullen sommige delen van de Markt zich voor bepaalde elementen meer lenen dan voor andere; dit dient richting uitvoering verder te worden uitgewerkt.

Zitmeubilair en zichtlijnen

Als doorkijkje richting uitvoering, zou het zitmeubilair kunnen worden uitgebreid en qua plaatsing (zichtlijnen/richting) worden verbeterd om de verblijfsfunctie te verhogen. Het zicht op auto's of een kaal plein kan bijvoorbeeld op een creatieve manier worden weggenomen door te werken met groen of andere inrichtingselementen. Dit verbetert ook het uitzicht op de Markt vanaf het terras; zakelijke stakeholders gaven ook aan dat uitzicht op auto's vanaf de terrassen niet aantrekkelijk is. Tevens werd in het voortraject een andere plaatsing van marktkramen als overweging genoemd:

Zijaanzicht de Markt

Parkeren op de Markt

Bovenaanzicht weekmarkt op de Markt

centraler (van de randen af) en meer geconcentreerd, en niet met de rug naar de terrassen.

Benut en verbind verschillende delen van de Markt beter

Vanwege de omvang van de Markt en de locatie van het Raadhuis, zijn er verschillende delen van de Markt die niet als één geheel worden ervaren. Dit komt zowel uit het voortraject naar voren, als uit gesprekken met Team Uden Centrum. Over het stukje Markt achter het Raadhuis wordt geadviseerd om het beter bij de rest van het plein of ergens anders aan te verbinden. Door bijvoorbeeld te werken met een podiumfunctie aan die kant van het plein, gekoppeld aan theater Markant, kan dat deel van de Markt een stuk levendiger worden. Ook is de gedachte geopperd aan een verdeling van de Markt in zones waar verschillende functies centraal staan. Zo is de suggestie gedaan om de Sacramentsweg door te trekken om het plein meer schaal te geven, en het westelijke deel geschikt te maken voor terrassen.

'Ga op een creatieve manier om met ruimtegebruik'

- lid Team Uden Centrum

Durf en experimenteer op de Markt
Door meerdere betrokkenen is aangegeven dat ze lef en durf willen zien in de centrumvisie. Ze willen van Uden een ‘place to be’ maken met een unieke identiteit en deze op de kaart zetten in de regio. Tegelijkertijd is ook de zorg gedeeld om de aanpassingen stap-voor-stap aan te pakken en niet te rigoureuze veranderingen door te voeren.

In het oorspronkelijke Plan van Aanpak was een experiment opgenomen, vanuit de gedachte om (een deel van) het advies voor de Markt uit te testen in de openbare ruimte. Het idee hiervan was dat daarmee de impact van een toevoeging, aanpassing en/of functiewijziging duidelijk wordt. Dit kan bepaalde zorgen wegnemen die er zijn of deze juist bevestigen. Het experiment heeft om verschillende redenen geen doorgang gevonden (zie Bijlage 3d. Proces participatietraject Team Uden Centrum). Experimenten zijn niet gebonden aan het traject van een centrumvisie en kunnen in een later stadium alsnog worden toegepast om in de tijdelijkheid kansen voor plekken te verkennen.

Zorg voor een integrale aanpak

De inrichting en behoeften voor de Markt staan natuurlijk niet los van de rest van het centrum. Het belang van diverse thema's en opgaven is aangehaald in het participatietraject en heeft een plek gekregen in de centrumvisie. Ook behoeven diverse thema's in deze centrumvisie een aanpak die centrum- of gemeente-breed is, dan wel regionaal. Denk daarbij onder andere aan plaatsing van groen in verband met klimaatadaptie, inrichting en functies van de openbare ruimte, programmering, een heldere bewegwijzering en het parkeersysteem.

Stimuleer en faciliteer samenwerking en betrokkenheid van stakeholders

In het traject met Team Uden Centrum is door verschillende stakeholders de wens uitgesproken om betrokken te worden bij de uitvoering van de centrumvisie. In het gehele traject zijn ook al veel ideeën met betrekking tot de uitvoering gedeeld. Zodra de centrumvisie is vastgesteld, kan door de gemeente worden bekeken voor welke onderdelen van de uitvoering participatie wenselijk is, in welke vorm en op welk participatieniveau.

Mogelijk kan www.udenaanhetwoord.nl hiertoe ook worden benut. Helder verwachtingsmanagement, kaders en transparantie worden daarbij belangrijk geacht.

2. Kaders college van B&W ten aanzien van de Markt

Op 30 september 2020 organiseerden we een online inspiratiebijeenkomst voor het college van B&W, vooral om kaders te definiëren voor de centrumvisie en Team Uden Centrum. Specifiek over de Markt stelden we de collegeleden de volgende vraag:

Van wie is de Markt? Welke belangen hebben prioriteit voor de toekomstige inrichting en het toekomstige gebruik van de Markt?

De beantwoording en kaders van de collegeleden staan hieronder. Het complete overzicht van de kaders van B&W voor de centrumvisie is te vinden op www.uden.nl/inwoners/projecten/centrumvisie.

Gebruikers

Het centrum en de Markt zijn voor onze inwoners, gasten en gastheren. De Markt is dus van en voor iedereen die er op een bepaald moment gebruik van maakt.

Flexibel en multifunctioneel

Als college van B&W vinden we het belangrijk dat de Markt flexibel en wendbaar is qua inrichting en gebruik. We zien de Markt als multifunctioneel plein met een steeds wisselende betekenis, bijvoorbeeld ook aansluitend op de seizoenen. Denk bijvoorbeeld aan verplaatsbare inrichtingselementen. Het plein moet beschikbaar zijn voor activiteiten en evenementen, en de horeca er omheen moet optimaal gefaciliteerd worden.

Voor evenementen die niet passend zijn op de Markt, bijvoorbeeld vanwege geluidsoverlast, moet een alternatieve locatie worden gezocht.

Uitstraling en beleving als ‘place to be’

Als college van B&W vinden we het belangrijk dat de Markt een levendige, aantrekkelijke, groene en duurzame uitstraling heeft waar alle gebruikers zich prettig voelen, elkaar kunnen ontmoeten, naartoe willen komen en willen verblijven. We moeten betekenis en beleving geven aan de Markt en zorgen dat het een bruisende en comfortabele plek is.

Parkeren

De parkeerfunctie op de Markt is voor het college van B&W geen vanzelfsprekendheid. Dat heeft vooral te maken met veranderende mobiliteit en voldoende mogelijkheden tot parkeren elders. We vinden het belangrijk om – wat dit onderwerp betreft – niet vast te blijven houden aan het coalitieakkoord 2018 – 2022 (“We willen dat er ook in de toekomst tot in het hart van het centrum geparkeerd kan worden.”, p.9). Onze standpunten variëren van ‘parkeren hoort niet meer thuis op de Markt’ tot ‘behoud een deel van de parkeerplekken’. Voor de keuze hierin is een onderbouwing belangrijk, waarbij ook oog is voor de financiële component. Mocht er in een latere fase een ondercapaciteit voor auto parkeren ontstaan (dit wordt niet verwacht), dan kan er worden gekeken naar alternatieven. Een parkeergarage onder de Markt zien wij niet als oplossing.

Bijlage 3c

**Advies
programmaliijn 3:
het centrum**

Programmalijn 3: Wanneer is een centrum levendig en heeft het betekenis?

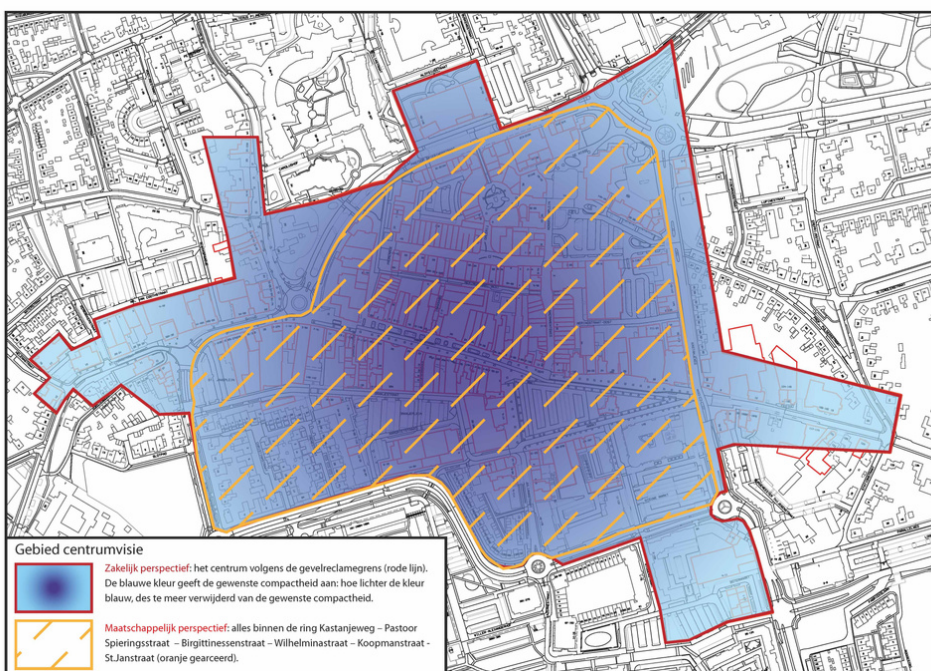
De derde programmalijn van de centrumvisie betreft het centrum in brede zin, met als hoofdvraag: Wanneer is een centrum levendig en heeft het betekenis?

Het huidige advies bestaat uit een bundeling van de inbreng uit het participatietraject 2019 – 2021, geschreven door Stad & Co, de kaders van het college van B&W en een toevoeging over sociale meerwaarde en gastvrijheid door expertise van Stad & Co. Wat er al dan niet uit dit advies is overgenomen in de hoofdtekst van de centrumvisie, zijn keuzes die zijn gemaakt op basis van dit advies, als resultaat van een brede (gemeentelijke) belangenafweging, voor die onderdelen waar het advies niet eensluidend is of kan zijn. De keuze en haalbaarheid van ideeën voor uitvoering worden bepaald na het

vaststellen van de centrumvisie en vormt geen onderdeel van het advies van Programmalijn 3. In Hoofdstuk 6 van het hoofddocument wordt dieper ingegaan op een levendig centrum met betekenis.

De opbouw van dit document is als volgt:

1. Advies voor een levendig centrum met betekenis op basis van het participatietraject 2019-2021
2. Kaders college van B&W ten aanzien van een levendig centrum met betekenis
3. Sociale meerwaarde en gastvrijheid door Stad & Co

Gebiedsafbakening
centrum Uden

1. Advies voor een levendig centrum met betekenis op basis van participatietraject 2019-2021

Stad & Co heeft het participatietraject richting centrumvisie van begin tot eind begeleid en de input uit de verschillende participatiebijeenkomsten vastgelegd. In het huidige advies worden de hoofdlijnen weergegeven van de inzichten uit het volledige participatietraject ten aanzien van het centrum. De belangrijkste inzichten uit het voortraject, die tevens als vertrekpunt fungeerden voor het verdiepingstraject met Team Uden Centrum, zijn terug te lezen in de Materialenbak (Bijlage 3a). Omdat Team Uden Centrum een belangrijk onderdeel vormt van het participatietraject, is een conceptversie van het huidige advies in april 2021 aan de leden van Team Uden Centrum voorgelegd via het online participatieplatform [udenaanhetwoord.nl](https://www.uden.nl/worden). Op basis van hun input is het advies aangescherpt. In Bijlage 3e zijn de

specifieke reacties van de leden van Team Uden Centrum terug te lezen, evenals de wijze waarop deze al dan niet zijn overgenomen in de advisering en waarom. Team Uden Centrum behartigt verschillende belangen uit het centrum. Tijdens het traject zijn deze belangen met elkaar gedeeld en is er constructief met elkaar gesproken over verschillende mogelijkheden. Tegelijkertijd is er over sommige onderwerpen geen consensus bereikt. Om recht te doen aan de verschillende ideeën en invalshoeken, heeft Stad & Co deze opgenomen in het huidige advies en wordt het expliciet benoemd wanneer er ergens verschillen in opvatting over bestaan. Dit betekent dat de leden van Team Uden Centrum en hun achterban zich dus mogelijk niet in alle onderdelen van het huidige advies volledig herkennen, ook omdat sommige onderdelen voortkomen uit het voortraject (dit wordt dan als zodanig aangegeven).

Straatpraatsessies Uden

Tijdens het participatietraject is niet alleen input op strategisch niveau vergaard maar ook zijn er veel ideeën geopperd op uitvoeringsniveau. Een totaaloverzicht van de output van het participatietraject is te vinden op www.uden.nl/inwoners/projecten/centrumvisie. In het huidige advies verwijzen we bij bepaalde onderwerpen ter illustratie naar dergelijke concrete ideeën.

Winkelen in het centrum van Uden wordt door deelnemers aan het participatietraject als belangrijk en aantrekkelijk ervaren. Daarnaast is er behoefte aan andere manieren om het centrum levendig te houden en meer betekenis te geven, zoals omschreven in het huidige advies. In Hoofdstuk 4 van het hoofddocument wordt dieper ingegaan op het aanbod van het centrum en de diversiteit aan functies. Dit komt namelijk aan bod in de beantwoording van de vraag ‘Wat is een economisch vitaal centrum en hoe komt dit eruit te zien?’; de vraag die centraal stond in Programmalijn 1.

Wanneer is een centrum levendig en heeft het betekenis?:

Zorg dat de bereikbaarheid, toegankelijkheid en stallings- en parkeermogelijkheden van het centrum optimaal zijn

De leden van Team Uden Centrum zijn het erover eens dat het centrum goed bereikbaar en op een veilige manier toegankelijk moeten zijn voor de verschillende gebruikers, en dat ook de regionale bereikbaarheid van het centrum belangrijk is. Vooral de route en het verblijf voor langzaam verkeer (voetgangers, fietsers etc.) dient optimaal te worden gefaciliteerd. Er dienen voor (elektrische) fietsen en scooters voldoende stallings- en parkeermogelijkheden te zijn in het centrum. Ook is aangegeven dat de huidige parkeermogelijkheden (locatie en beschikbare plaatsen) beter aangegeven moeten worden. Een goede bewegwijzering wordt als heel belangrijk ervaren.

Tevens is gesproken over het aantrekkelijker maken van de entrees en de verbindingroutes naar het centrum, bijvoorbeeld tussen het busstation en de Markt via het Mondriaanplein. Een dynamisch verwijs-/parkeersysteem (van met name de parkeergarages) voor automobilisten wordt als urgent actiepunt benoemd. Aanvullend wordt een mobiliteitsvorm om de auto buiten het centrum te parkeren en op alternatieve wijze richting het centrum komen door sommigen als een kans gezien, maar door enkelen niet als een geschikte parkeeroplossing voor bezoekers aan het centrum.

Zorg voor een herkenbaar centrum met reuring en beleving via evenementen, activiteiten, kunst en cultuur(historie) gericht op de Udense identiteit

Uit het hele participatietraject komt naar voren dat men meer reuring wil in het centrum, waarbij ook aandacht is voor gezondheid, veiligheid en sociale cohesie. Een levendig centrum waar ontmoeting en vermaak voor verschillende soorten gebruikers centraal staan.

Evenementen en activiteiten

De leden van Team Uden Centrum zijn het erover eens dat er meer reuring nodig is in het centrum en daar dragen evenementen en activiteiten aan bij. Belangrijk is dat deze passen bij het DNA van Uden en dat ze voor alle doelgroepen te beleven zijn (ook voor degenen die minder geld te besteden hebben). Tegelijkertijd dient de leefbaarheid van het centrum ook aandacht te krijgen. Het is daarom belangrijk om goed na te denken over wat de beste locatie is voor evenementen en welk type evenementen wenselijk en passend zijn. Er is bijvoorbeeld meerdere malen gepraat over de vraag welke pleinen het beste geschikt zijn voor welke functie(s), waar zowel de inrichting als programmering op moet worden afgestemd.

Ook is vaak gewezen op het belang van meer samenwerking tussen de verschillende organisatoren van evenementen en activiteiten en betrokkenen, zodat deze nog beter aansluiten op de wensen van verschillende gebruikersgroepen.

Kunst en cultuur(historie)

De leden van Team Uden Centrum én de deelnemers aan de enquête die is afgenomen in 2019 (zie: www.uden.nl/inwoners/projecten/centrumvisie/centrumvisie-2019) hechten belang aan de beleving van kunst en cultuur(historie) in het centrum. Zo zouden de historie en identiteit van Uden door middel van kunst meer kunnen worden uitgelicht, en ook de Udense (historische) parels beter aan elkaar worden verbonden via belevingsroutes. Ook kan kunst een rol spelen bij de tijdelijke opvulling/aankleding van leegstaande panden en passages. Denk ook aan verf- of lichtkunst op panden of pleinen. Naast de zichtbaarheid van kunst en cultuur in de openbare ruimte, kan ook de programmering worden versterkt door meer optredens van (lokale) kunstenaars, musici en anderen te faciliteren. Zo is bijvoorbeeld gesproken over live muziek op verschillende locaties door het hele centrum heen tijdens koopzondagen en -avonden.

Maak plekken in het centrum waar kunstenaars, artiesten kunnen laten zien wie ze zijn en wat ze kunnen, tevens geeft dit sfeer. Ook bedrijven kunnen zich hier presenteren.

- bewoner via enquête 2019
(uit: Materialenbak)

Zichtbaarheid Udens DNA

Het versterken van het onderscheidende karakter van Uden is in het traject meerdere malen ter sprake gekomen.

Laat het DNA weerspiegelen in de openbare ruimte (voelbaar en zichtbaar), in het aanbod en in de programmering. Denk aan evenementen die hierop aansluiten, aan het faciliteren van verkoop van lokale producten (uit stad en achterland) en het toevoegen van een iconisch (kunst)werk in de openbare ruimte. Dit sluit ook aan op de uitdrukkelijke wens van verschillende partijen om Uden veel sterker op de kaart te zetten, en dan met name in de regio.

Versterk het multifunctionele gebruik van pleinen

Door deelnemers aan de enquête van 2019 werd het multifunctioneel inrichten van pleinen als belangrijke manier gezien om de levendigheid van het centrum te verhogen (op een 5-punts-schaal was 28% het hiermee eens en 41% helemaal mee eens). Belangrijk aandachtspunt daarbij is wel dat activiteiten en evenementen nog steeds doorgang kunnen vinden op verschillende pleinen waar dat gewenst is. In Programmalijn 2 is dit ten aanzien van de Markt ook uitgewerkt. Ter versterking van een flexibel karakter en gebruik van pleinen is onder andere gesproken over verplaatsbare elementen, zoals verplaatsbaar groen, (verf- en licht) kunst en een verplaatsbaar podium. Daarnaast is er gesproken over het toevoegen van spelelementen voor verschillende leeftijden, zoals waterpartijen, kinderspeeltoestellen en/of een schaakbord op straat. Ook hiervoor geldt dat flexibiliteit belangrijk is, zoals spuitertjes die kunnen worden uitgezet wanneer er een evenement plaatsvindt.

Maak het centrum aantrekkelijker om te verblijven en zorg voor verbinding

In de openbare ruimte van het centrum kunnen meer verblijfsplekken worden gecreëerd door middel van (verplaatsbare) of multifunctionele inrichtings-/ ontmoetingselementen, die aan elkaar verbonden zijn via aantrekkelijke routes.

Hierbij wordt geadviseerd om verbindingroutes te creëren die de pleinen aan elkaar verbinden en uitnodigen om rond te wandelen en langer te verblijven. Hierbij hoort ook het aantrekkelijker maken van de aanloopstraten en passages.

Op deze manier worden ontmoetingen tussen verschillende gebruikers gefaciliteerd en gestimuleerd. Ideeën die geopperd zijn om het verblijf aantrekkelijker te maken, zijn onder andere: het gebruik van groen (zie Hoofdstuk 5 van het hoofddocument) en verlichting. Daarnaast is het belangrijk om het comfort voor gebruikers te verbeteren door toevoegingen van voorzieningen zoals straatmeubilair en openbare toiletten. Ook kan de uitstraling worden verbeterd door toevoeging van kunst, spelelementen, etc. (zie ook de voorgaande alinea).

Het creëren van een zgn. groene draad door het centrum geeft een aangename vriendelijke sfeer die tevens uitstraalt dat in Uden klimaat en duurzaamheid hoog op de agenda staan.
- lid Team Uden Centrum

Stimuleer spel en beweging via inrichting en programmering

Benoemd is dat beweging en spel in de openbare ruimte voor alle leeftijden zorgt voor ontmoetingen en bijdraagt aan de gezondheid van mensen. Beweging kan worden gestimuleerd via een mobiliteitsplan en aantrekkelijke beweegroutes die actieve vormen van mobiliteit stimuleren (waaronder lopen en fietsen). Ook kunnen spel en beweging worden gestimuleerd door de (flexibele) inrichting van de openbare ruimte. Specifiek is daarbij te denken aan het toevoegen van (flexibele) elementen op pleinen,

zoals waterelementen, een jeu de boules baan, kinderspeeltoestellen. Tot slot kan het aanbod van spel- en sportactiviteiten in de openbare ruimte worden verhoogd, bijvoorbeeld in samenwerking met lokale onderwijsinstellingen en het verenigingsleven.

Creëer waterpartijen waar kinderen kunnen spelen en die voor verkoeling zorgen.
- bewoner via enquête 2019
(uit: Materialenbak)

Zorg voor een balans tussen levendigheid, leefbaarheid en functionaliteit

Voor een goede balans tussen levendigheid versus leefbaarheid en functionaliteit moet goed rekening worden gehouden met:

- De verschillende gebruikers;
- Locatie, geluid en tijdstippen van activiteiten en evenementen;
- Klimaatadaptatie (o.a. tegengaan hittestress en opvangen van regenwater);
- Een diversiteit aan functies;
- Een inclusief centrum waarin iedereen kan deelnemen.

Bij de inrichting en programmering moet rekening worden gehouden met de behoeften van de verschillende gebruikers. Creëer een inclusieve plek waar iedereen zich thuis voelt en toegang toe heeft: mensen van verschillende leeftijden, sociaaleconomische achtergronden en met of zonder (fysieke) beperkingen. Denk hierbij onder andere aan verblijfsplekken in de openbare ruimte waar mensen gebruik van kunnen maken zonder te consumeren. Ook wordt er aandacht gevraagd voor aanpassingen in de openbare ruimte voor oudere doelgroepen en mensen met een fysieke beperking.

Hierbij zijn bijvoorbeeld geleidelijnen genoemd, zitgelegenheden met rug- en armleuningen en een heldere scheiding tussen fiets- en looproutes.

Zorg dat het centrum schoon, heel en veilig is

Een belangrijke voorwaarde voor een positieve beleving van de openbare ruimte, die in Team Uden Centrum en ook het voortraject vaak is benoemd, is dat deze te allen tijde goed wordt onderhouden. Bij de voorbereidingen op de uitvoering van elementen van de centrumvisie dient er daarom meteen aandacht te zijn voor een onderhoudsplan en budgettering. Denk hierbij aan het tegengaan van straatafval, graffiti-overlast, kapot straatmeubilair, niet functionerende verlichting, et cetera. Dit wordt versterkt door het faciliteren van een actieve samenwerking tussen diverse stakeholders. Daarnaast moet de openbare ruimte als veilig worden ervaren, zowel overdag als 's avonds. Denk hierbij aan slimme verlichting die ervoor zorgt dat een gebied ook 's avonds en 's nachts als prettig wordt ervaren.

Centrumvisie sessie 2019

Durf en experimenteer in het centrum

Door meerdere betrokkenen is aangegeven dat ze lef en durf willen zien in de centrumvisie. Ze willen van Uden een 'place to be' maken met een unieke identiteit en deze op de kaart zetten in de regio. Tegelijkertijd is ook de zorg gedeeld om de aanpassingen stap-voor-stap aan te pakken en niet te rigoureuze veranderingen door te voeren, met name op de Markt. In het oorspronkelijke Plan van Aanpak zat een experiment opgenomen, vanuit de gedachte om (een deel van) het advies voor de Markt uit te testen in de openbare ruimte. Het idee hiervan was dat daarmee de impact van een toevoeging, aanpassing en/of functie-wijziging duidelijk wordt. Dit kan bepaalde zorgen wegnemen die er zijn of deze juist bevestigen.

Het experiment heeft om verschillende redenen geen doorgang gevonden (zie Bijlage 3d. Proces participatietraject Team Uden Centrum), maar kan in de toekomst alsnog op grote of kleine schaal worden gebruikt om ideeën voor verschillende locaties in het centrum (zoals het Mondriaanplein en Brabantplein) in de praktijk te toetsen alvorens er meer structurele aanpassingen worden gedaan.

Stimuleer en faciliteer samenwerking en betrokkenheid van stakeholders

In het traject met Team Uden Centrum is door verschillende stakeholders de wens uitgesproken om betrokken te worden bij de uitvoering van de centrumvisie. In het gehele traject zijn ook al veel ideeën met betrekking tot de uitvoering gedeeld. Zodra de centrumvisie is vastgesteld, kan door de gemeente worden bekeken voor welke onderdelen van de uitvoering participatie wenselijk is, in welke vorm en op welk participatieniveau. Mogelijk kan Udenaanhetoord.nl hiertoe ook worden benut. Helder verwachtingsmanagement, kaders en transparantie worden daarbij belangrijk geacht.

2. Kaders college van B&W ten aanzien van een levendig centrum met betekenis

Op 30 september 2020 organiseerden we een online-inspiratiebijeenkomst om het college van B&W kaders te laten definiëren voor de centrumvisie en Team Uden Centrum. Specifiek over een levendig centrum stelden we de collegeleden de volgende vragen:

Wanneer is volgens u het centrum (waaronder de Markt) levendig? Met bijvoorbeeld meer activiteiten? Of juist met inrichtingselementen? Is levendig belangrijker dan functioneel, dienend aan het centrum?

Levendigheid boven functionaliteit

Levendigheid van het centrum heeft prioriteit boven functionaliteit. We willen een bruisend centrum waar verschillende doelgroepen zich thuisvoelen en willen verblijven. Welke inrichtingselementen zijn nodig voor activiteiten, voor reuring?

Zorg dat de mensen er moeten zijn, of er willen zijn. Place to be én place to need.
– college van B&W

Place to need

Het centrum als ‘place to need’: we faciliteren de gebruikers optimaal en zorgen dat ze er moeten en willen zijn middels een breed palet aan functies. Kijk goed naar de functies. Nu domineren detailhandel en horeca, maar zijn er andere functies die toegevoegd moeten worden? Zorg dat mensen er moeten zijn en willen zijn.

Balans in bewonerssamenstelling

Levendigheid gaat niet alleen over de inrichting van de openbare ruimte. We willen verschillende doelgroepen optimaal faciliteren en zorgen dat bepaalde activiteiten kunnen plaatsvinden. Daarnaast is het ook belangrijk om naar de balans van bewoners in het centrum te kijken. Willen we bijvoorbeeld meer jongeren in het centrum, dan moeten er starterswoningen worden toegevoegd. Qua programmering en aanbod hebben we aandacht voor een balans tussen levendigheid en leefbaarheid.

3. Sociale meerwaarde en gastvrijheid door Stad & Co

Vanuit de expertise van Stad & Co zien wij een belangrijke ontwikkeling die gaande is en een aanvulling is op de vraag ‘Wanneer is een centrum levendig en heeft het betekenis?’, vandaar dat dit onderdeel uitmaakt van het advies ter beantwoording van programmalijn 3.

De belangrijkste ontwikkeling die volgens Stad & Co gaande is in binnensteden, is een beweging richting meer sociale meerwaarde en gastvrijheid. Omdat dit ook voor het centrum van Uden relevant is, gaan we hier wat dieper op in.

Sociale meerwaarde

De door corona versnelde transitie naar online verkoop heeft ervoor gezorgd dat minder mensen afhankelijk zijn van de detailhandel in het centrum. Noodgedwongen hebben ook de trouwste klanten van het centrum de online markt ontdekt. Waar dat voor de crisis nog niet het geval was, zal de functie van fysieke winkelgebieden nu dan ook versneld moeten verschuiven naar een gebied waar sociale interactie centraal staat. Het creëren van sociale meerwaarde is dus een belangrijke factor voor (winkel)gebieden om relevant te zijn en voort te blijven bestaan. Alle keuzes die de mens maakt, zijn in de eerste plaats immers gericht op het leven in een sociale omgeving. Wat we voelen, ervaren, kiezen en wat we ons herinneren. Sociale cohesie leidt ertoe dat bewoners en bezoekers met meer plezier hun tijd doorbrengen in (de winkelgebieden van) de binnensteden. Het gaat hierbij om een immateriële waarde. Deze waarde is stabielere dan een financieel-economische waarde en zal in de toekomst steeds vaker doorslaggevend zijn.

Gastvrijheid

Vanuit sociale meerwaarde wordt gastvrijheid als een van de mogelijke manieren gezien voor het opbouwen en onderhouden van relaties. Het gevoel ergens welkom te zijn, is van belang voor het creëren van sociale meerwaarde. Oprechte belangstelling, begrip en persoonlijk contact zijn belangrijke criteria voor gastvrijheid. Het maakt dat mensen zich op een zodanige manier ergens welkom voelen dat zij deze omgeving ook adopteren als hun eigen omgeving en daar een ambassadeur van worden. Echte gastvrijheid en gastheerschap worden vanuit sociale meerwaarde gezien als basisrandvoorwaarden voor loyaliteit.

Inspiratiekader: MKB-Deal Gastvrije Winkelgebieden Eindhoven

Als gevolg van corona is het voor winkelgebieden nóg belangrijker om meerwaarde te bieden ten opzichte van online winkelen. Gastvrijheid speelt daarin een sleutelrol. Als onderdeel van de Eindhovense MKB-Deal is daarom het project Gastvrije Winkelgebieden opgestart. De focus hierbij ligt op de Eindhovense binnenstad en wijk-winkelcentrum WoensXL.

Studenten van Fontys Hogeschool gaan met de ondernemers in gesprek om duidelijk te krijgen waar behoefte aan is. Op basis daarvan gaan we een programma ontwikkelen waar mkb'ers op kunnen intekenen.

– Paul van Nunen, directeur Brainport Development Eindhoven

Cities are to be judged by their welcome

Voel je je ergens welkom, dan leidt dit tot verbinding met deze plek. Enthousiaste bezoekers worden fans, bewoners loyale ambassadeurs en bedrijven belangrijke visitekaartjes van de stad.

De kunst van gastvrijheid is om mensen een oprecht welkom gevoel te geven. Dit betekent dat je bezoekers gezien en gehoord laat voelen, ze aandacht geeft, ze verrast en dat ze verwonderd worden.

Een gastvrije stad is niet alleen belangrijk voor toeristen of dagjesmensen; gastvrijheid heeft juist ook een positieve invloed op het woongenot van bewoners en het zakelijk klimaat voor bedrijven en werknemers. In deze context wordt een gastvrije stad steeds belangrijker voor onze economische en sociale omgeving.

Inspiratiekader: Placemaking

Interactie generen tussen fysieke en de beleefde omgeving (hardware en software) is complex. Om deze reden zijn vaak lege openbare ruimten waar men simpelweg geen raad mee weet. Placemaking heeft als doel het observeren, begrijpen, activeren en managen van ontmoetingsplekken in openbare ruimten zoals pleinen, straten of parken. Het is een deel of vorm van inclusief, flexibel, community-gedreven en context-specifiek stadsaken, met als doel de openbare ruimte te transformeren naar een fijne plek waar mensen zich thuis voelen. Wanneer mensen van alle leeftijden, sociaaleconomische achtergronden, met of zonder beperkingen een plek kunnen bereiken, hiervan kunnen genieten, maar ook een belangrijke rol kunnen spelen in de identiteit, creatie en onderhoud van de plek, dan is placemaking geslaagd. In 2019 in het voortraject van de participatie ten behoeve van de centrumvisie zijn er straatpraatsessies georganiseerd waarbij gebruik is gemaakt van de placemaking methodiek.

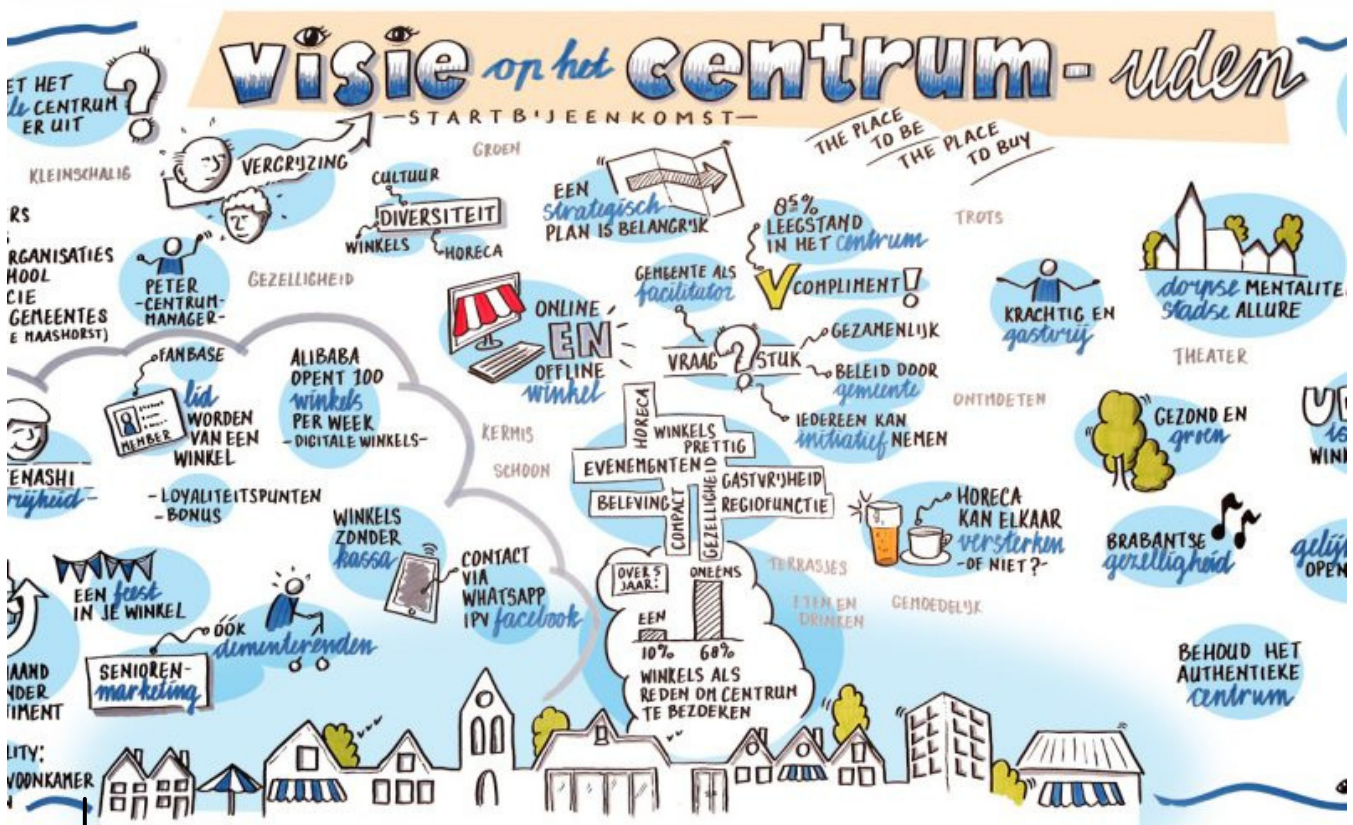
Inspiratiekader: Locatieprofielen

Op een plek waar meerdere functies samenkomen is het niet gek dat het soms schuurt. Het is zaak om oog te blijven houden voor het bewaken van de balans tussen levendigheid en leefbaarheid. Zo kan het bijvoorbeeld wenselijker zijn om luidruchtige evenementen te stimuleren op een plein waaraan starters wonen dan vlakbij een complex met seniorenwoningen. Om ervoor te zorgen dat de activiteiten aansluiten bij de doelgroepen en de omgeving, kan het nuttig zijn om locatieprofielen voor evenementen op te stellen. In deze locatieprofielen kunnen ten eerste randvoorwaarden worden opgenomen waaraan organisatoren moeten voldoen, waardoor het voor organisatoren makkelijker wordt om een concreet plan in te dienen. Daarnaast biedt het per locatie feitelijke informatie voor organisatoren over bijvoorbeeld wateraansluitingen, afmetingen en vluchtwegen. Tot slot bevat een locatieprofiel een beschrijving van de locatie (ligging/soort buurt/etc.) op basis waarvan er kan worden gezocht naar passende evenementen. Ook voor bewoners zijn locatieprofielen nuttig: ze dienen als informatiestuk en dragen bij aan de transparantie van het beleid van de gemeente ('wat mag er voor mijn deur?'). Dergelijke locatieprofielen worden in andere gemeenten vaak in samenspraak met evenementen-organisatoren en de gemeenschap ontwikkeld.

Naast gedrag en activiteiten zijn er ook andere factoren van invloed op de gastvrijheidsbeleving. Denk aan: winkel-, horeca- en cultuuraanbod, prijzen, openingstijden, bereikbaarheid, parkeermogelijkheden, routing, signing en fysieke kenmerken (architectuur, groen, etc.). De kunst is alle variabelen samen zo te laten functioneren dat klanten, bezoekers en bewoners zich integraal een gewaardeerde 'gast' voelen.

Uden Centrum

Tekening startbijeenkomst 2019

Bijlage 3d

Proces participatietraject Team Uden Centrum

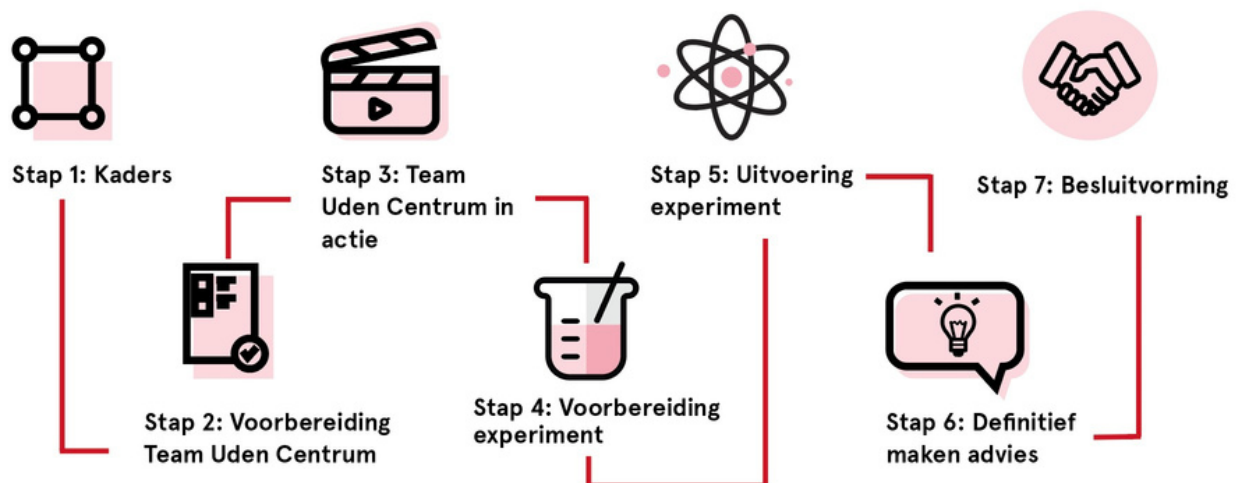
Proces: Participatietraject team Uden Centrum

Het verdiepings-participatietraject richting centrumvisie dat in 2020 van start ging, richtte zich op de toekomst van de Markt (zie Bijlage 3b) en op een levendig centrum met betekenis (zie Bijlage 3c). In de huidige bijlage lichten we het participatieproces toe in hoofdlijnen. De bevindingen hiervan zijn verwerkt in de twee genoemde adviezen, alsook in de centrumvisie zelf (er wordt in de verschillende hoofdstukken naar verwezen). Tevens gaan we in op de belangrijkste wijzigingen die in het participatietraject zijn opgetreden.

Plan van Aanpak in 7 stappen

Om in 2020 goed voorbereid aan de slag te kunnen gaan met het vervolg-participatietraject, is er voorafgaand door Stad & Co een Plan van Aanpak ontwikkeld.

Dit Plan van Aanpak is vooraf gedeeld en goedgekeurd door het college en verschillende stakeholders uit het centrum. Het vormde de leidraad voor het vervolgtraject en bestaat in grote lijnen uit de volgende stappen:

Flexibel inspelen op veranderingen en behoeften

Stap 1 en 2 zijn volgens het plan verlopen, en ook bij Stap 6 en 7 worden geen afwijkingen van het plan verwacht. Stap 3 is tevens uitgevoerd, maar heeft een andere vorm gekregen vanwege de coronamaatregelen. Stap 4 en 5 zijn niet uitgevoerd, dit wordt verderop toegelicht.

In plaats van fysiek bijeen te komen, vonden alle sessies met Team Uden Centrum (stap 3) vanwege de coronamaatregelen digitaal plaats. Dit vergde een aanpassingsvermogen van alle partijen, waarvoor wij de leden heel dankbaar zijn. Ook creëerde het digitaal bijeenkomen mogelijk een drempel bij het komen tot ideeën en het bespreken van zorgen en dilemma's, omdat we dat niet persoonlijk of bijvoorbeeld op locatie konden doen. Om de online participatie richting de centrumvisie zoveel mogelijk te faciliteren, is door de gemeente Uden begin 2020 geïnvesteerd in een online participatieplatform op www.udenaanhetwoord.nl. Alle input, output en tools (zoals enquêtes) van de werksessies van Team Uden Centrum zijn hierop terug te vinden. Naast het project van de centrumvisie, is dit platform ook ingericht en reeds gebruik ter ondersteuning van andere participatietrajecten in Uden.

Ten aanzien van de werksessies van Team Uden Centrum (Stap 3), is er steeds flexibel ingespeeld op de behoeften van het team en de vragen, opmerkingen, zorgen en ideeën die tijdens de sessies werden geuit. Hierdoor zijn de inhoud en vorm van de werksessies gedurende het traject aangepast. Hiernaast staat in grote lijnen het overzicht van de vijf digitale werksessies. Tussen de sessies door kregen leden van het team 'huiswerk', zoals het delen van inspirerende foto's van fijne verblijfsplekken, prioriteren van ambities en het reageren op teksten.

WERKSESSIE	
Werksessie 1: kick-off, kennismaking, inspiratie	25 NOVEMBER 2020
Werksessie 2: verhelderen kaders en uitgangspunten	9 DECEMBER 2020
Werksessie 3: aan de slag met ambities	27 JANUARI 2021
Werksessie 4: duurzame bereikbaarheid en mobiliteit	17 FEBRUARI 2021
Werksessie 5: hoofdlijnen en teksten centrumvisie	24 MAART 2021

Omgaan met gevoeligheden met betrekking tot de Markt

In het eerder genoemde Plan van Aanpak, gingen we ook uitgebreid in op de benodigde participatie om te komen tot een advies voor de Markt (stap 4 en 5), en bestond met betrekking tot de Markt uit de volgende participatie-onderdelen:

- een sessie met Team Uden Centrum om te komen tot concrete uitgangspunten voor de toekomstige inrichting/gebruik van de Markt;
- het ontwikkelen van 3 toekomstscenario's voor de Markt samen met een stedenbouwkundige;
- het samen met Team Uden Centrum bespreken van de 3 scenario's en komen tot keuzes en een toekomstbeeld voor de Markt (inclusief visueel wensbeeld);
- het uitvoeren van een experiment op de Markt om het advies van Team Uden Centrum te toetsen in de openbare ruimte (ervaringen opdoen, creëren van draagvlak voor de toekomstvisie op de Markt);
- aanscherpen van het advies voor de Markt naar aanleiding van inzichten uit het experiment.

Deze voorgestelde aanpak is niet tot uitvoering gekomen. De belangrijkste reden hiervoor is dat er tijdens en naar aanleiding van de eerste sessie met Team Uden Centrum weerstand ontstond over mogelijke veranderingen op de Markt. Het uitgangspunt van het college van B&W om de parkeerfunctie op de Markt niet langer als een vanzelfsprekendheid te zien, stuitte op veel kritiek.

Ondernemers en ook vastgoedeigenaren zien parkeren op de Markt als noodzakelijk voor de goede bereikbaarheid in indirect daarmee hun omzet.

Ook werd door meerdere betrokkenen in het participatietraject aangegeven dat het dicht bij de winkels kunnen parkeren als unique selling point van het gehele centrum van Uden ten opzichte van andere winkelcentra. Aanvullend hierop hebben veel ondernemers het momenteel zwaar vanwege de beperkende coronamaatregelen, waardoor wijzigingen op de Markt die volgens hen tot een nog verdere omzetsdaling kunnen leiden, niet welkom zijn. Tot slot werd ook de zorg geuit dat aanpassingen in de openbare ruimte obstakels kunnen vormen voor het organiseren van activiteiten (waaronder de weekmarkten) en evenementen (zoals de kermis). Door andere leden van Team Uden Centrum, en dan met name de maatschappelijke stakeholders, is de wens uitgesproken om van de markt een aantrekkelijke en levendige verblijfs- en ontmoetingsplek te maken. Vanuit deze invalshoek is de gewenste hoofdfunctie van de Markt niet parkeren, maar verblijven en ontmoeten. Hierbij werd meegedacht met de ondernemers naar aanleiding van hun zorgen. Zo werd er gesproken over het uitbreiden van terrassen, het slechts deels verminderen van de parkeerplekken, het mogelijk maken van alternatieve parkeerlocaties en het werken met verplaatsbare inrichtingselementen (zoals zitmeubilair en groen) om activiteiten en evenementen meer ruimte te bieden.

Tijdens de tweede sessie met Team Uden Centrum is nogmaals aandacht besteed aan de kaders van het college van B&W en is aan alle leden de mogelijkheid geboden om eventuele zorgen nogmaals te uiten en vragen te stellen. Doel hiervan was om de weerstand proberen weg te nemen en het vervolgens samen te hebben over de functie van en mogelijkheden op de Markt. Tijdens deze sessie ontstond meer duidelijkheid en werd een deel van de zorgen weggenomen. Ook werd er constructief meegedacht over de toekomst van de Markt en het centrum.

Over sommige ideeën over de Markt was consensus; over andere niet. We hebben de bevindingen in Bijlage 3b omschreven, en hebben daarin ook inzichten verwerkt uit eerdere fases van het participatietraject.

Centrumvisie sessie
Uden

Bijlage 3e

Q&A

Markt

[Reactie 1 – zakelijk belang]

Ik sta er van te kijken dat er weer over hoogteverschillen wordt gesproken op de Markt. Een multifunctioneel evenemententerrein wat de markt nu is kan niet functioneren als er hoogteverschillen zijn. Ook mis ik in de tekst dat de Markt juist nu een succes vol evenemententerrein is binnen het centrum van Uden. Nergens in de regio heb je een gelijk soortig plein met zoveel activiteiten per jaar. Namens ons gebruikers zou dit echt aan het stuk toegevoegd dienen te worden anders is de informatie veel te eenzijdig en komt het niet overeen met het beeld wat je aan de raad wil voorleggen.

[Reactie 2 – maatschappelijk belang]

@Reactie 1: schaal geven kan inderdaad zonder hoogteverschillen, hoe kijk je tegen multifunctionele stalen open markthallen aan, zie *[link verwijderd t.b.v. anonimisering]* zijn die ook te belemmerend bij activiteiten of zouden die daarvoor ingezet kunnen worden?

Reactie Stad & Co:

De suggestie om te werken met hoogteverschillen werd aangedragen vanuit Team Uden Centrum. Aangezien deze blijikbaar door verschillende mensen niet wordt gedragen, hebben we de formulering genuanceerd en het belang van het doorgaan van activiteiten en evenementen extra benadrukt. De schets van de studenten hebben we verwijderd, omdat hiermee al te diep op uitvoering werd ingegaan, ook al was deze slechts ter inspiratie bedoeld (en ook als zodanig expliciet benoemd).

[Reactie 3 – maatschappelijk belang]

[deel verwijderd t.b.v. anonimisering]

[...] herkent zich niet in dit advies. Het document is onvolledig en geeft geen juiste/volledige weergave van datgeen dat is besproken. De conclusies zijn ook vanuit een eenzijdig perspectief belicht. Daarbij missen we nog: (uit plan van aanpak) "Onderdeel van dit advies is een wensbeeld: een visueel aantrekkelijke schets van het gekozen toekomstbeeld voor de Markt." getekend door een stedenbouwkundige, op basis van de input van Team Uden Centrum. Voor details: [...] *[link naar Google-doc verwijderd t.b.v. anonimisering]*

De TUC zou een gezamenlijke verdieping geven op alles dat was opgehaald in vorige sessies. Dit verslag geeft daarvan geen juiste weergave. [...] "De centrumvisie is geslaagd als zoveel mogelijk partijen zich hierin gaan herkennen. Het moet echt een fundament worden voor de toekomst."

Als je kijkt naar alle inspanningen die zijn verricht om dit "fundament voor de toekomst" neer te zetten, middels TUC sessies en voortrajecten. Dan vinden we deze "bijlage" bij de Centrumvisie niet toereikend.

Reactie Stad & Co:

We hebben de tekst opnieuw doorgenomen en getracht de verschillende perspectieven nog beter te verwoorden en missende onderdelen toe te voegen. Het wensbeeld uit het Plan van Aanpak hebben we niet kunnen realiseren vanwege de keuze die tijdens het traject is gemaakt om dit onderdeel te annuleren (zie Bijlage 3d. Proces participatietraject Team Uden Centrum voor een uitgebreide toelichting).

[Reactie 4: maatschappelijk belang]

[Link verwijderd t.b.v. anonimisering]

Ik denk dat een middenweg voor de markt tussen autovrij en volledig parkeerplaats mogelijk is en ook een oplossing kan zijn voor de 2 uiterste standpunten in het participatietraject, in de link een poging daartoe. Er is ook te weinig aandacht geweest voor het vinden van een oplossing die voor beide stromingen goed kan zijn. Deels doordat we niet fysiek bij elkaar waren, deels door het ontwijken van dit dilemma in de sessies.

Reactie Stad & Co:

In het advies hebben we nu zowel bij de procesbeschrijving als bij de inhoud meer nadruk gelegd op mogelijkheden om zowel parkeren als andere functies mogelijk te maken. Jouw suggestie met betrekking tot de Sacramentsweg en horeca op de Markt hebben we er ook in opgenomen. Omdat het gebruik van de Markt van en voor iedereen is, zal dit gesprek in de toekomst opnieuw moeten worden gevoerd door de verschillende stakeholders, liefst inderdaad fysiek, om het goede te behouden en te bekijken welke aanvullende kansen er kunnen worden verzilverd.

[Reactie 5: maatschappelijk belang]

Toen [...] *[naam verwijderd i.v.m.*

anonimisering] de Materialenbak doornam als voorbereiding op de bijeenkomsten van TUC viel uiteraard de in haar ogen grote stap op die B&W zette door bij de kaders als de twee eerste punten aan te geven dat de functie van de Markt primair een place to be is en dat de parkeerfunctie niet langer een vanzelfsprekendheid is. Dit afgezet tegen de huidige situatie (parkeerterrein dat twee keer per week ontruimd moet worden voor de weekmarkt en verder een aantal jaarlijkse evenementen herbergt), maakte dat wij met enthousiasme aan de gesprekken wilden gaan deelnemen.

In algemene zin kan worden geconstateerd dat uiteindelijk ook de vertegenwoordigers van ondernemers akkoord konden gaan met een eerste stap in die richting doordat zij aangaven dat het inleveren van parkeerplaatsen aan de rand van de Markt acceptabel is, maar wel met een aantal randvoorwaarden, waaronder het breed ondersteunde voorstel om de lokatie en daarin beschikbaarheid van plaatsen beter aan te geven, zeker voor niet goed ter plaatse bekend zijnde bezoekers. De tekst zoals die in het document staat, suggereert echter dat de ondernemers volledig vasthielden aan parkeren voor de deur en een volledige parkeerfunctie voor de Markt en dat de maatschappelijke stakeholders parkeren volledig weg wilden hebben. Uitgesproken is echter dat zeker voor minder mobiele bezoekers er wel degelijk parkeerplaatsen zouden moeten blijven.

Tav de inrichting: Stad en Co geeft een eigen invulling van de Markt met hoogteverschillen etc die echter voor de andere functies van de Markt inderdaad belemmerend kunnen zijn. De concrete inrichting lijkt me echter een zaak van ambtenaren in samenspraak met bewoners nadat er een besluit is genomen dat de parkeerfunctie verdwijnt of in ieder geval kan worden verminderd. De toevoeging van de indeling in 4 vakken kan dan ook niet meer zijn dan een (overigens niet slechte) voorzet van zo'n indeling.

Reactie Stad & Co:

We hebben de verschillen in opvattingen over parkeren op de Markt genuanceerd en duidelijk aangegeven waar consensus over is bereikt. De suggestie om te werken met hoogteverschillen werd aangedragen vanuit Team Uden Centrum. Aangezien deze blijkbaar door verschillende mensen niet wordt gedragen, hebben we de formulering genuanceerd en het belang van het doorgaan van activiteiten en evenementen extra benadrukt.

De schets van de studenten (behandeld in het voortraject in 2019) hebben we verwijderd, omdat hiermee al te diep op uitvoering werd ingegaan, ook al was deze slechts ter inspiratie bedoeld (en ook als zodanig expliciet benoemd).

[Reactie 6: zakelijk belang]

Inleidende opmerkingen:

1. Wij vinden het in eerste instantie onlogisch dat binnen het kader van een nieuwe centrumvisie de focus wordt gelegd op een gebied dat juist optimaal functioneert. De centrumvisie zou zich in hoofdzaak dienen te richten op verbeterpunten- en -gebieden. De Markt functioneert in de huidige opzet bovengemiddeld in vergelijking tot de meeste andere gebieden in het centrum. Het is belangrijker om op probleemgebieden te focussen.
2. Wij vinden het tijdstip waarop deze nieuwe centrumvisie tot stand gebracht wordt, nog middenin de coronacrisis, verre van ideaal. De gevolgen van de crisis o.a. voor bezetting van winkel- en horecapanden zijn immers nog niet duidelijk. Wij denken dat het verstandiger zou zijn om een periode van tenminste 1 jaar in acht te nemen om de uitwerking van de coronacrisis te kunnen ervaren en pas daarna de definitieve Centrumvisie te presenteren, zodoende kan ook bij fysieke aanwezigheid van iedereen worden gediscussieerd, wat zeker effectiever en efficiënter werkt.
3. Wij vinden dat de geformuleerde ideeën aangaande de Markt teveel afkomstig zijn van partijen die geen rechtstreekse betrokkenheid bij de Markt hebben. Het is in Uden gebruikelijk dat in eerste aanleg omliggende partijen en aanliggende bewoners bij gebiedsontwikkelingen betrokken worden (vb: herinrichting Brabantplein, Sint Jansstraat). Deze eerste lijn betrokkenen zijn in het kader ontwikkelingen aangaande de Markt echter nauwelijks vertegenwoordigd terwijl ontwikkelingen hen direct zullen raken.

Wij verzoeken met klem om direct aanliggende bedrijven en omwonenden alsnog een gedegen inspraak te bieden waar het betreft herziening van de Marktinrichting.

Parkeren

Het parkeren op de Markt wordt in deze programmalijn veelvuldig ter discussie gesteld. Hetgeen in de Programmalijn is vermeld doet geen recht aan hetgeen hierover in werkelijkheid is besproken. Het is een feit dat de Markt momenteel optimaal functioneert met haar multifunctionele karakter, inclusief parkeren.

→ Optimaal parkeeraanbod cruciaal:

Het is onjuist dat behoud van de parkeerfunctie vooral ingegeven zou zijn door het argument “omdat de klant voor de deur wil parkeren”. In het algemeen kan men stellen dat de autoconsument voor Uden Centrum van bovengemiddeld belang is; 60 tot 70% van de centrumbezoekers komt uit de regio. Een optimaal parkeeraanbod is dus cruciaal voor het centrum. Op piekmomenten (zaterdagmiddag) is de totale parkeercapaciteit momenteel vaak al te beperkt, het wegnemen van parkeercapaciteit is dus ongewenst. Wel is van belang dat het parkeeraanbod optimaal aansluit op het bezoekkarakter van een centrum; een aanzienlijk deel van de centrumbezoeken in Uden is relatief kortstondig, voor een kort winkelbezoek of bijvoorbeeld een lunch. Daarbij past parkeren in de nabije omgeving. De mogelijkheid om aan alle kanten rondom het centrum nabij de bestemming te kunnen parkeren past daarbij; dit gegeven is een belangrijk Unique Selling Point voor Uden Centrum. Parkeren op de Markt hoort daarbij!

→ *Levendige en veilige omgeving:*

De parkeerfunctie op de Markt zorgt voor een levendige omgeving, met veel sociale controle zowel overdag als 's avonds. Het is belangrijk dat bezoekers die in de avonduren de omliggende horeca of het theater bezoeken in de nabijheid kunnen parkeren, met korte looproutes.

→ *Overlast:*

Verderaf gelegen parkeerfaciliteiten zorgen voor meer overlast op de looproutes van en naar de Markt. Het beperken van bewegingen in de nabijheid van een uitgaansgebied als de Markt vermindert de overlast in de avond- en nachturen.

→ *Ervaringen elders niet eenduidig succesvol:*

Het wegnemen van de parkeerfunctie van het stadsplein is in meerdere gemeentes geprobeerd maar blijkt niet eenduidig succesvol. Er zijn talrijke voorbeelden van stadspleinen (o.a. Den Bosch, Kaatsheuvel, Veldhoven) die na hun metamorfose verworpen zijn tot ziellose, saaie omgevingen.

→ *Geen ideaal moment voor experimentele veranderingen:*

Het weghalen of drastisch beperken van de parkeerfunctie op de Markt zal zijn weerslag hebben op omliggende bedrijvigheid. Juist nu retail en horeca getroffen zijn door de grootste denkbare economische crisis en de retail in binnensteden het al meerdere jaren moeilijk heeft, is het niet wenselijk om deze economische branches nog verder te belasten met een ingrijpende wijziging in parkeeraanbod. (vb: in 's-Hertogenbosch is na het autovrij maken van de welbekende Parade de omzet van de horeca aan dit plein direct met 30% gedaald)

Samenstelling Team Uden Centrum

Aangezien de samenstelling van Team Uden

Centrum geen afspiegeling is van de daadwerkelijke stakeholders van het centrum vinden wij dat de standpunten van de maatschappelijk betrokkenen te veel gewicht krijgen in het document, zeker waar het betreft de Markt. De Markt is van groot belang voor Uden en het hele centrum, maar in eerste instantie vooral voor de omliggende bedrijvigheid die bewust gekozen heeft om zich hier te vestigen met de elementen zoals die hier aanwezig zijn. Het is de omgeving inclusief de aanwezige elementen die de Markt tot A1 kwalificatie heeft gebracht en waarop ondernemers hun (hoge) investering gebaseerd hebben. Als er ongelukkige keuzes gemaakt worden zijn het ook deze ondernemers, en niet de groep maatschappelijk betrokkenen, die hiervoor direct de prijs zullen moeten betalen.

Verbetering omgevingskwaliteit

Wij staan achter het idee om de omgevingskwaliteit van de omgeving Markt te verbeteren met (mobiele) sfeerelementen en meer groen. Dit moet dan wel zodanig ingevuld worden dat daarmee het multifunctionele karakter van de Markt niet aangetast wordt, en alle bestaande functies behouden blijven.

Toevoeging van groen ter voorkoming van hittestress kan, onder dezelfde voorwaarden, een prima verbetering van de omgevingskwaliteit vormen.

Hetgeen in het document is vermeld over plaatsing van spelelementen, kinderspeeltoestellen en een jeu de boules baan als leuke elementen om naar te kijken vanaf een terras, is niet als zodanig besproken in relatie tot de Markt, en wat ons betreft ook ongewenst en niet passend bij de Markt als centraal plein. De uitzichten vanaf de terrassen op de Markt blijken in de huidige situatie, gezien de drukte, prima te voorzien in de wensen van de bezoekers.

Slotopmerkingen:

1. De stelling dat er consensus zou zijn bereikt over “meer reuring op de Markt” is onjuist. De Markt is juist al het meest levendige gebied van Uden Centrum, met veel traffic van personen en o.a. de weekmarkt, de versmarkt en door het jaar heen allerlei activiteiten en evenementen waaronder Uden on Ice, Lekker Uden en de carnavalsstent.
2. Daarnaast wordt ook ten onrechte aangehaald dat consensus is bereikt over creatief omgaan met de ruimte, als het plaatsen van een overkapping, verhoogde terrassen en verlaagde trappen: Onder flexibele sfeerelementen verstaan wij eenvoudig verplaatsbare sfeerelementen zoals plantenbakken. Om de Markt multifunctioneel te houden dienen geen niveaoverschillen en/of trappen te worden voorzien. In dit verband vinden wij het niet gepast om een schetsplattegrond van de Avans Hogeschool als illustratie toe te voegen. Met respect voor de betreffende studenten is dit een fantasieplan en -tekening, waarbij voorbij wordt gegaan aan alle bestaande belangen.
3. Experimenteren is prima, maar niet op een plek in de binnenstad die juist prima functioneert, terwijl andere plekken die aandacht zeker wel kunnen gebruiken, denk hierbij aan het Mondriaanplein of het Brabantplein. Daarnaast is het zoals eerder uitgelegd niet het moment om te experimenteren, integendeel, laten we eerst zien te overleven!
4. De gewenste integrale aanpak kan alleen worden bereikt als deelnemers van een commissie op de hoogte zijn van het (toekomstig) functioneren van het centrum. Velen bleken bijvoorbeeld niet op de hoogte te zijn van het onderzoek van BRO, waardoor discussies ontstaan die wellicht helemaal niet nodig waren en ideeën worden geopperd die sowieso nooit het daglicht zullen zien.

Conclusie:

Wij kunnen ons voor een belangrijk deel niet vinden in hetgeen door Stad&Co is neergelegd in de bijlage van de Centrumvisie en als conclusie van TUC. Belangrijkste reden is dat naast onjuistheden nauwelijks de argumenten, standpunten en belangen van de economische stakeholders worden beschreven, deze blijven zwaar onderbelicht en dat vinden we onaanvaardbaar en komt de kwaliteit van de Centrumvisie niet ten goede!

Wij zullen op eigen initiatief B&W en de gemeenteraad op de hoogte brengen van onze ervaringen in deze aangaande:

- Participatie traject
- Samenstelling TUC
- Uitvoering en advies Stad&Co.

Reactie Stad & Co:

Gezien de omvang van de feedback, hanteren we dezelfde opbouw van de feedback voor het geven van onze reactie.

Inleidende opmerkingen:

1. De keuze om extra aandacht aan de Markt te besteden is bewust gemaakt, omdat deze plek nu maar ook in de toekomst een belangrijke rol speelt in het centrum.
2. De keuze met betrekking tot de timing van dit traject: deze was al in gang gezet voordat de coronacrisis uitbrak. Het traject is voortgezet, onder andere met het oog op versnelde ontwikkelingen n.a.v. de coronapandemie alsook de fusie Uden-Landerd.
3. Voor toekomstige gesprekken over het centrum gaat de voorkeur uit naar fysieke bijeenkomsten. Gezien het belang van een centrumvisie, juist in deze roerige tijden en met de aankomende fusie, is ervoor gekozen om het traject doorgang te laten vinden, ondanks de beperkingen die digitaal bijeenkomen met zich meebrengt.

4. Omdat de Markt (net als het centrum) van en voor iedereen is, is er voor dit traject een team samengesteld waarin zowel de maatschappelijke als zakelijke belangen goed vertegenwoordigd zijn. Na besluitvorming over de centrumvisie zal er richting uitvoering opnieuw worden gesproken met de verschillende belanghebbenden.

Parkeren: de teksten over parkeren zijn herzien en beschrijven nog beter de verschillende belangen, evenals onderwerpen zoals de parkeercapaciteit. Om keuzes m.b.t. parkeren op de Markt beter te kunnen onderbouwen, hebben we de behoefte aan cijfers in de tekst opgenomen, aangezien de situatie in Uden niet zomaar met andere gemeenten kan worden vergeleken. Met betrekking tot experimenteren is nu aangegeven dat dit zowel grote als kleine wijzigingen betreft, en dat dit juist bepaalde zorgen kan wegnemen (of bevestigen) voordat er mogelijk structurele wijzigingen worden gedaan.

Samenstelling Team Uden Centrum: er is voor dit traject op zorgvuldige wijze een team samengesteld waarin zowel de maatschappelijke als zakelijke belangen goed vertegenwoordigd zijn en in balans. We hebben de tekst nagelopen en aanpassingen gedaan om deze balans nog beter tot zijn recht te laten komen.

Verbeteren omgevingskwaliteit: het belang van groen waarbij tevens ruimte is voor evenementen, is nu extra benadrukt in de tekst. De spelelementen zijn voor het hele centrum besproken, inclusief de Markt. Deze zijn echter als voorbeeld bedoeld. De keuze en haalbaarheid van dergelijke uitvoeringsideeën volgen in een later stadium en vormen geen onderdeel van dit advies. Het uitzicht op 'blik' (auto's) is zowel door zakelijke als maatschappelijke stakeholders als onaantrekkelijk beschreven, maar ook hiervoor geldt dat de wenselijkheid van dergelijke aanpassingen nog moet worden onderzocht.

Slotopmerkingen:

1. De stelling over reuring is aangepast.
2. Er zijn verschillende meningen geuit over elementen als overkappingen en hoogteverschillen.

De beschrijving hiervan is aangepast. Hieruit blijkt nu duidelijker dat dit slechts voorbeelden zijn van aanpassingen om de uitstraling en het gebruik van de Markt te verbeteren. Ook is het belang van het kunnen laten plaatsvinden van evenementen extra benadrukt. De plattegrond van Avans is verwijderd, ook al was deze slechts ter illustratie bedoeld.

3. Zie met betrekking tot experimenteren onze eerdere reactie. Het Mondriaanplein en het Brabantplein zijn nu explicieter benoemd in het advies over het centrum.
4. Het onderzoek van BRO was onderdeel van een andere programmalijn, en is - waar relevant - besproken met zakelijke stakeholders.

Conclusie

Deze uitgebreide feedback hebben we benut om het advies aan te scherpen en aan te vullen. We verwachten dat men zich nu beter zal vinden in de adviezen.

[Reactie 7: zakelijk belang]

Wat ik mis in het stuk is dat we hebben afgesproken dat de evenementen die al worden georganiseerd op de Markt kunnen blijven bestaan. Dat betekent dat o.a de weekmarkt, kermis als Lekker Uden, Uden on Ice alsmede de carnavalstent wederom in zijn oude vorm kan terugkeren op de Markt.

Het succes en de regionale aantrekkingskracht van deze evenementen vind ik in het stuk onderbelicht en doet de markt in zijn huidige vorm dan ook tekort. Dat betekent niet dat je blind moet zijn voor veranderingen (verbeteringen), de wereld verandert namelijk met de dag.

De samenstelling van deze groep was wellicht niet in de juiste balans, bewoners en ondernemers hebben duidelijk andere belangen. Onderstaande reacties verbazen mij dan ook totaal niet, ik denk dat de begeleiding van deze groep dan ook niet de juiste was.

Reactie Stad & Co:

In de tekst is nu extra aandacht besteed aan de huidige evenementen en het belang daarvan. De samenstelling van de groep is zorgvuldig gedaan, en van tevoren met de verschillende stakeholders afgestemd. Middels de verschillende wijzigingen die we naar aanleiding van de feedback op de stukken hebben gedaan, verwachten we dat men zich nu beter herkent in de adviezen.

[Reactie 8: zakelijk belang]

Laten we vooral realistisch blijven en niet voorbijgaan aan de functie van onze Markt. Dit is echt een zeer belangrijk onderdeel van ons centrum! Een *place to be* is natuurlijk een zeer ruim begrip. We hebben een prachtig bevrijdingspark aan de rand van het centrum. Helaas heb ik nog niet een plan gezien wat een aanvulling is op het centrum. Het groener maken van de Markt is zeker goed en mooi maar we zouden wel rekening moeten houden met de geplande evenementen. Dan zouden verplaatsbare elementen een pre moeten zijn. Het weghalen van de parkeergelegenheid zal naar mijn mening ook niet goed zijn voor de AH.

Reactie Stad & Co:

In het advies is nu meer aandacht besteed aan het belang van verplaatsbare elementen (inclusief groen) om activiteiten en evenementen nog steeds te kunnen faciliteren. Ook hebben we extra benadrukt dat het niet gaat om volledig autovrij maken van de Markt en dat er kan worden gewerkt met seizoensparkeren.

[Reactie 9: maatschappelijk belang]

Bij verkeerssituaties rondom de Markt zou ik het volgende willen toevoegen: in de straat (Markt) (voor bij Scapino langs) wordt vaak boven de toegestane snelheid van 30 km. en a- sociaal gereden, dit levert gevaar op voor fietsers, voetgangers en ander verkeer. Er liggen geen verkeersdrempels o.i.d. om snelheden af te remmen. Bewoners maken zich hierom terecht zorgen. In deze straat ligt de in- en uitgang van de parkeerplaats op de Markt.

Reactie Stad & Co:

Deze zorgen hebben we in de tekst verwerkt en we hebben een extra kopje opgenomen over de verkeersveiligheid.

[Reactie 10: maatschappelijk belang]

Met wat kleine aanpassingen zoals een oplossing voor het (geïmproviseerde) fietspad vlak voor de terrassen en voor de verkeerssituatie aan Scapino zijde van de Markt besparen we financiële middelen die we beter in kunnen zetten voor de Sacramentsweg en Galerij die dringend aan een renovatie toe zijn.

Daarnaast kunnen dan we (na de lockdown) tijd nemen om de parkeerfrequentie, klantenstromen etc. te meten om tot een gefundamenteerde analyse van de mogelijke consequenties van een autovrije markt te komen (meten is weten).

Reactie Stad & Co:

De geschetste verkeerssituatie is nu verwerkt in de tekst en we hebben een extra kopje opgenomen over de verkeersveiligheid. Ook de behoefte om metingen te doen, is opgenomen.

Centrum

[Reactie 1: zakelijk belang]

Ik [...] *[deel verwijderd t.b.v. anonimisering]* kan me niet vinden in dit advies. Met name het dynamisch parkeersysteem, zou juist precies moeten aangeven, hoeveel parkeerplaatsen er op een bepaalde locatie nog vrij zijn, maar als er nu nog steeds niet de parkeergarage hoek promenade op een fatsoenlijke manier kan worden aangegeven met een Parkeerbord(P). Een dynamisch parkeersysteem gaat nog een stuk verder en daar heb ik dan mijn vraagtekens bij, of dat wel gaat lukken. Verplaatsbare podia zal wegens gebrek aan manuren niet steeds opgeruimd worden. Een vast podium kan niet. Verhoogde terrassen waaronder geparkeerd kan worden zie ik wel mogelijkheden voor, mits die geen evenementen tegenwerken.

Reactie Stad & Co:

Een dynamisch parkeer/doorverwijssysteem is genoemd tijdens een werksessies als een verbeterpunt om zo optimaal mogelijk gebruik te maken van de huidige parkeercapaciteit, evenals een verplaatsbaar podium en het werken met hoogteverschillen en overkappingen. Dit werd besproken als een manier om creatief en flexibel om te gaan met de ruimte. De keuze en haalbaarheid van uitvoeringsideeën volgen in een later stadium en vormen geen onderdeel van dit advies.

[Reactie 2: maatschappelijk belang]

[deel verwijderd t.b.v. anonimisering] [...] herkent zich niet in dit verslag. Het document geeft geen goede weergave van datgeen wat besproken is in de 5 TUC sessies. Er ontbreken ook verschillende onderwerpen. Dit document geeft nog geen beeld hoe de Markt/Centrum er uit komt te zien of de richting waarin deze moet worden ontwikkeld? Er is geen "visueel aantrekkelijke schets" gemaakt in het voorstel.

Er is geen naleving van de uitgangspunten /kader zoals werden benoemd bij de start in November 2020:

→ De Markt heeft als primaire functie dat het een ontmoetingsplek is, een 'place to be'.

→ De parkeerfunctie op de Markt is niet langer een vanzelfsprekendheid; parkeren hoeft in de toekomst niet langer de primaire functie van het plein te zijn.

Verder geeft bijlage 3a verdere verwijzing naar 3b, 3c en bijlage X. Deze bijlage zijn nog niet beschikbaar gesteld. Zie deze link voor details van alle aanmerkingen: [...] *[link verwijderd t.b.v. anonimisering]*.

Reactie Stad & Co:

De visuele schets die onderdeel was van het participatietraject heeft niet plaatsgevonden. Dit is destijds een keuze geweest op basis van de gevoeligheden rondom de Markt. Dit proces is uiteengezet in Bijlage 3d, over het participatieproces.

De verschillende meningen en gevoeligheden over de invulling van de Markt zijn zo goed mogelijk weergegeven in deze adviezen. Wat er al dan niet uit dit advies is overgenomen, zijn keuzes die zijn gemaakt op basis van een brede (gemeentelijke) belangenafweging, voor die onderdelen waar het advies niet eensluidend is of kan zijn.

We hebben zo goed mogelijk beoogd recht te doen aan de geopperde ideeën, maar het is geen alomvattende bundeling van alle ideeën. Daarvoor verwijzen we in het advies graag naar de website van de gemeente, waar alle verslagen van de werksessies komen te staan als inspiratie en archief (naslagwerk voor te maken keuzes op uitvoeringsniveau).

We hebben het toegestuurd bestand met feedback geheel doorgenomen en op basis daarvan tekstuele wijzigingen en nuances doorgevoerd.

Bijlage 3 Advies uit participatietraject (opgesteld door Stad & Co) bestaat uit:

- 3a. Materialenbak
- 3b. Advies programmalijn 2
- 3c. Advies programmalijn 3
- 3d. Proces participatietraject Team Uden Centrum
- 3e. Feedback Team Uden Centrum & reacties Stad & Co – mei 2021

[Reactie 3: maatschappelijk belang]

Ik mis in dit verslag alles wat is gezegd over het aantrekkelijker maken van andere onderdelen van het centrum. Denk hierbij zeker aan Mondriaanplein en Passage, maar ook aan het aantrekken van winkeltjes die Uden zich laat onderscheiden van andere centra. Verder mis ik de discussie die we hebben gevoerd over bereikbaarheid van het centrum (mobiliteitshub, goede aantrekkelijke loopverbinding tussen station, via Mondriaanplein naar Markt(straat). Waar het verslag over de functie van de Markt vaak te ver gaat door concrete gedetailleerde oplossingen te geven, ontbreken in dit verslag te veel besproken oplossings-richtingen in meer detail.

Reactie Stad & Co:

We hebben zo goed mogelijk beoogd recht te doen aan de geopperde ideeën, maar het advies is geen alomvattende bundeling van alle ideeën. Daarvoor verwijzen we in het advies graag naar de website van de gemeente, waar alle verslagen van de werksessies komen te staan als inspiratie en archief (naslagwerk voor te maken keuzes op uitvoeringsniveau). Hier staan ook verslagen van die werksessie die ging over concrete ideeën voor het Mondriaanplein, Brabantplein en winkelachtje. In het advies over de Markt gaan we in meer detail in op bepaalde zaken of oplossingen, omdat dit gemakkelijker is voor één plein dan voor het hele centrum.

In Hoofdstuk 6 van het hoofddocument (waarin het strategisch uitgangspunt 'Een levendig centrum met betekenis' wordt uitgewerkt) wordt dieper ingegaan op de verschillende mogelijkheden en wensen voor het centrum. Wel hebben we nu in de tekst over het centrum een aantal specifieke locaties toegevoegd.

Tevens hebben we uw opmerkingen verwerkt over de bereikbaarheid en benoemde loopverbinding. In Hoofdstuk 7 van het hoofddocument (waarin het strategisch uitgangspunt 'Een toegankelijk centrum' wordt uitgewerkt) wordt verder ingegaan op thema's als toegankelijkheid en bereikbaarheid.

[Reactie 4: zakelijk belang]

Een aantrekkelijk, divers, schoon, veilig, toegankelijk, leefbaar en functioneel centrum willen we natuurlijk allemaal, dus daarin kunnen wij ons zeker grotendeels vinden.

Hetgeen wij vinden ontbreken in dit advies, is dat hier niet of nauwelijks wordt ingegaan op de functionaliteit van het centrum als winkelcentrum en daarmee de combinatie van een levendig centrum. Het gaat in deze meestal over losstaande invullingen om bijvoorbeeld meer reuring te brengen in het centrum, of waar en wat voor evenementen georganiseerd moeten worden etc..

Uden is reeds voorzien van een gedegen evenementenbeleid met bijhorende geluidslimieten, tijdslimieten en beperkte locaties, daarnaast is er een centrum-organisatie voor betreffende ondernemingen/ondernemers waar creatief over (actieve) invullingen wordt gedacht van bijvoorbeeld koopzondagen, maar wel om ook het winkelcentrum met winkels en horeca optimaal te laten draaien.

Tot slot, evenals bij programmalijn 2, ook hier de opmerking dat wij graag zien dat meer daadwerkelijke stakeholders bij inspiratie- en besluitvormingstrajecten betrokken worden, een en ander heeft dan direct betrekking op het wonen, werken en ondernemen van deze mensen, daarnaast moeten alle ideeën/plannen uiteindelijk ook financieel afgedicht worden, want aan alleen maar mooie ideeën hebben we niets.

Reactie Stad & Co

De opmerking over het belang van winkelen wordt nu in de inleiding van het huidige advies aangehaald, en er wordt verwezen naar Hoofdstuk 4 van het hoofddocument (waarin het strategische uitgangspunt 'Een economisch vitaal centrum' wordt uitgewerkt) voor verdere verdieping op dit onderwerp.

In Hoofdstuk 6 van het hoofddocument (waarin het strategisch uitgangspunt 'Een levendig centrum met betekenis' wordt uitgewerkt) is een paragraaf opgenomen over evenementen en activiteiten, waar wordt verwezen naar de samenwerking tussen UCO en Centrummanagement op dit vlak en de plannen die al door deze partijen zijn gevormd. In het advies wordt gerefereerd naar de huidige evenementen en activiteiten die al plaatsvinden op de Markt en in het centrum. Ook is hierin opgenomen dat het de ambities is van diverse stakeholders om de samenwerking te versterken op dit vlak.

Het signaal dat stakeholders betrokken willen worden bij inspiratie- en besluitvormingstrajecten is een punt dat ook is aangekaart tijdens de laatste werksessie van Team Uden Centrum. Wij hebben dit nu opgenomen in beide adviezen.

Wat er al dan niet uit dit advies is overgenomen in de hoofdtekst van de centrumvisie,

zijn keuzes die zijn gemaakt op basis van dit advies, als resultaat van een brede (gemeentelijke) belangenafweging, voor die onderdelen waar het advies niet eensluidend is of kan zijn. De keuze en haalbaarheid van ideeën voor uitvoering volgen in een later stadium en vormen geen onderdeel van dit advies.

[Reactie 5: maatschappelijk belang]

In het document mis ik de voorstellen die zijn gedaan tijdens de bijeenkomsten en de informatie vanuit de materialenbak m.b.t. het aantrekkelijk maken van het centrum, zoals:

Sacramentsweg

Op de hoogte van Tres Bien en Kippie verblijfsplekken creëren door rondom de bomen bankjes te maken, een sfeervol pleintje creëren. Er zijn diverse foodzaken in deze omgeving. De bestrating (keien) verwijderen omdat dit hindernissen zijn voor bezoekers met rollator en kinderwagen. De bestrating rondom de keien vervangen omdat deze zijn verouderd. Aan de ene zijde van het winkelgebied hangen reclame-uitingen binnen een bepaalde huisstijl, aan de andere zijde is dit niet, dit geeft een minder fraai straatbeeld.

Galerij

De boomspiegels met keien vervangen door roosters. Bankjes met leuning plaatsen nabij de Koenfontein. Gevel van de woningen vanaf lunchroom Mickers 2.0 lunchroom t/m KPN een betere uitstraling geven.

Neringstraat en Passage

Oversteek bij de Neringstraat aantrekkelijk maken, verouderde bestrating vernieuwen in de Passage. Neringstraat betere uitstraling geven door bijvoorbeeld de muren eenzelfde kleur te geven.

Mondriaanplein

Verblijfsplekken maken door stepping stones, als voorbeeld de trappen aan de Promenade

waar mensen zittend op de trap een ijsje eten. In de omgeving zijn foodzaken. Routing maken vanuit het busstation naar centrum; entreeboog naar parkeerplaats achter theater Markant moderniseren; door de kiosk te verplaatsen krijg je een verbeterde doorloop; meer Mondriaan beleving, verouderde vergroening vernieuwen.

Brabantplein

De openbare uitgang van de parkeergarage doet afbreuk aan de pleinfunctie. Voorstellen zijn gedaan om deze uitgang te verplaatsen naar een winkelpand, bijvoorbeeld in het pand van v/h Van Haren schoenen of VVV, dit te combineren met een gecontroleerde toiletvoorziening, een koffiebar met verkoop van aanverwante producten, eventueel met service voor fietsen.

Een lift aanbrengen in de parkeergarage is van toegevoegde waarde, zodat mensen met een rollator, kinderwagen of in een invalidestoel via deze weg naar het winkelgebied kunnen, nu moeten ze naar boven via een veel te stijle uitgang. Gemeten is door een bewoner van het Brabantplein dat de parkeergarage Brabantplein voor 30% tot 40% bezet is. Voorstel is om eigenaren en medewerkers een voordelig jaarabonnement aan te bieden zodat de parkeerplekken buiten open blijven voor bezoekers. Ook de parkeergarage Promenade is onderbezet (buiten het coronatijdperk). Er dient gezocht te worden naar verbeteringen van de bezettingsgraad. Het Brabantplein oogt rommelig, omdat er willekeurig fietsen worden neergezet. Het plein leent zich goed voor muziek, kunst/schilder evenement of een bloemen/geraniummarkt. Een vast podium maakt het plein meer functioneel en vergroening tegen de muur bij de Big Bazaar maakt het plein meer sfeervol.

Opmerkingen werden gemaakt over het zwerfafval en afvalzakken die op

willekeurige tijden buiten worden gezet op het aansluitende (verouderde) parkeerterrein. In het document Centrumvisie wordt bij 'schoon' vermeld: straatafval, graffiti, kapot straatmeubilair/verlichting. Zou toevoegen dat de openbare ruimte een verbeterslag nodig wat betreft het onderhoud. Opgemerkt door bewoners en ondernemers is dat er regelmatig zwerfafval, peuken, honden- en duivenpoep ligt, ook de nieuwe witte bloembakken zijn regelmatig vervuild.

Er mag frequenter worden schoongemaakt, er is meer onderhoudscapaciteit nodig nu de Marktstraat is vernieuwd. Er is gesproken over de aanpak van gedragsverandering en meer handhaving. Veel ondernemers onderhouden hun directe omgeving, maar enkele doen dit niet, dit geeft een beeld van een onverzorgd centrum. Handhaving op 'de 25 m regel' toepassen, dit houdt in dat ondernemers de omgeving van hun zaak binnen 25 meter verplicht moeten schoonhouden.

Een schoon winkelgebied heeft veel voordelen. Mensen blijven er langer, kopen er meer, voelen zich er prettiger, het geeft veilig gevoel. Een schoon centrum is de basis van een levendig centrum.

Parkeerpleinen en bewaakte fietsenstalling
Renoveren van de verouderde parkeerpleinen zoals de parkeerplaats achter de ANWB, Mondriaanplein en andere parkeerterreinen die een kwaliteitsslag nodig hebben. Verouderde vergroening verwijderen en frisse nieuwe vergroening aanplanten. De fietsenstalling in een van de parkeergarages te vestigen of winkelpand. In ieder geval uitbreiding van een bewaakte fietsenstalling i.v.m. e-bikes, bakfietsen, scooters, etc.

Bezoekers komen met (dure) fietsen naar het centrum. De tijden van bewaken in het weekend in de lente-/zomermaanden naar een

later tijdstip zetten zodat bezoekers langer in het centrum verblijven.

Reactie Stad & Co:

De input met betrekking tot uitvoeringszaken op de verschillende locaties hebben we voor een deel verwerkt in de adviezen als voorbeelden ter verduidelijking. Wel zijn de bovengenoemde achterliggende thema's/urgenties benadrukt in de adviezen: schoon, heel en veilig, toegankelijkheid/ inrichting voor mensen met een beperking en voor ouderen, goede verbindingsroutes, goed parkeer/bewegwijzeringssysteem en beleving door kunst en vergroening.

Voor een deel betreft de input hele specifieke zaken op uitvoeringsniveau. De keuze en haalbaarheid van ideeën voor uitvoering volgt in een later stadium en is geen onderdeel van dit advies. Na vaststelling van de centrumvisie zal er gestart worden met de plannen voor de uitvoering, waarbij de input op meer gedetailleerd niveau uiteraard zal worden meegenomen.

Alle input die geleverd is tijdens het participatietraject, die erg veel waardevolle ideeën bevat voor de uitvoering, zal beschikbaar blijven op www.uden.nl/inwoners/projecten/centrumvisie/

[Reactie 6: maatschappelijk belang]

N.a.v. de afronding van de centrumvisie bericht ik je het volgende (gebundeld in een algemene reactie en drie opmerkingen): Algemeen: wij onderschrijven het gemeentelijk uitgangspunt dat het Udens centrum goed bereikbaar en toegankelijk moet zijn en blijven voor de voetganger en fietser. Hierbij is het van belang dat er een eenduidige fietsstructuur is/komt voor fietsen naar – , door – , binnen – , en rond het centrum. Wij ondersteunen een doorontwikkeling naar een duurzame bereikbaarheid (zie bijgevoegd rapport van Sweco)

Fietsen door/binnen het centrum: voor ouderen en mensen die slecht ter been zijn, is het van belang om met de fiets zo dicht mogelijk bij de winkel te kunnen komen. Dit vraagt om een slimme afstemming tussen wandelgebied en fietsgebied. De Neringstraat zou naast de Marktstraat hierbij een belangrijke rol kunnen vervullen, als je noordelijk deel van de Promenade geschikt maakt voor wandelen en fietsen.

Herinrichting Markt (fietsenstalling): naast het creëren van voldoende mogelijkheden voor fietsparkeren door het gehele centrum, vragen wij nogmaals aandacht voor de realisatie van de Fietsenstalling Marktstraat/Markt en evt. een strategische plek aan de andere kant van het centrum: Zie de vastgelegde afspraken in het GVVP en het Uitvoeringsprogramma van het GVVP.

Herinrichting Markt (fietsen vóór terrassen): naast de hierboven genoemde fietsenstalling vragen wij nogmaals aandacht voor een volwaardige wandel- en fietsverbinding vóór de terrassen aan de westzijde van de Markt. Voor fietsers is dit de verbinding van het centrum met Zoggel en Uden-Zuid. Ons inziens zijn de terrassen zelf ook gebaat bij reuring en beweging (lees ontmoeting) met wandelaars en fietsers, zoals dit aan de noordzijde geregeld is.

Reactie Stad & Co:

In beide adviezen is een goede toegankelijkheid, bereikbaarheid (door goede verbindingsmogelijkheden) en stallingsmogelijkheden voor onder andere fietsers en voetgangers benadrukt. Ook wordt meerdere malen het belang benadrukt van een goede toegankelijkheid en bereikbaarheid voor ouderen en mensen met een beperking. Deze passage is opgenomen: "de behoefte is tevens geuit om te zorgen voor een volwaardige wandel- en fietsverbinding vóór de terrassen aan de westzijde van de Markt, omdat dit voor fietsers een belangrijke verbinding is tussen het centrum en Uden-Zuid".